

فصل ۴

سرفصل دروس

۱-۴

سرفصل

دروس اصلی رشته

علوم تربیتی

شاخه «تکنولوژی آموزشی»

تاریخ آموزش و پرورش در اسلام و ایران		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد نظری/۳۴ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

آشنائی با آموزش و پرورش در ایران و اسلام در ادوار گذشته به منظور درک آموزش و پرورش عصر حاضر که اساس آن در گذشته پی ریزی شده است.

سرفصل درس:

۱- آموزش و پرورش در ایران پیش از اسلام:

- زبان و خط در عهد باستان؛
- آئین زرتشت و تربیت؛
- تربیت کودکان و نوجوانان؛
- تربیت اخلاقی؛
- آئین مانی؛
- مزدک و آئین او؛
- مهرپرستی؛
- آئین عیسوی و بودائی؛
- تعلیمات عالیه (حوزه علمی جندی شاپور).

۲- تعلیمات عالیه در ایران پس از اسلام:

- مدارس در دوران پیش از مغول؛
- مدارس در دوران مغول؛
- کارشناسی در عهد صفویه.

۳- تشکیلات و نظامات مدارس قدیم و شیوه تعلیم و تربیت در آنها:

- کیفیت تعلیم در مساجد؛
- کیفیت تعلیم در مدارس؛

- مواد درسی - کتابهای درسی؛
 - روابط استادان و شاگردان و وظایف آنان.
 - ۴- تعلیمات عالیّه و مدارس جدید در عهد قدیم:
 - تأسیس مدرسه دارالفنون و اثرات آن؛
 - مدرسه علمیه و انجمن معارف؛
 - تأسیس مدارس ملی.
 - ۵- مشروطیت و تأثیر آن در آموزش و پرورش:
 - ۱- ادوار آموزش و پرورش اسلامی؛
 - ۲- تأثیر تمدن اسلام در علوم بیگانه:
 - فلسفه در اسلام؛
 - پزشکی در اسلام؛
 - نجوم یا هیئت.
 - ۳- مدارس در اسلام:
 - تعلیم؛
 - مدارس قبل از نظامیه؛
 - مدارس نظامیه؛
 - کتابخانه‌های اسلامی؛
 - آموزش و پرورش زبان در اسلام.
-

فلسفه آموزش و پرورش (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۵۱ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

آشنایی دانشجویان با مکاتب مختلف فلسفی و نقد و بررسی آنها به منظور بکارگیری اصول و مبانی فلسفه تعلیم و تربیت در نظام آموزشی و نیز پرورش قدرت تفکر، تفکر نقاد و تفکر خلاق.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. تعاریف:

۱.۱. تعریف فلسفه؛

۱.۲. تعریف آموزش و پرورش.

۲. رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت؛

۳. مکاتب فلسفی غرب و بیان نقاط ضعف و قوت آن:

۳.۱. ناتورالیسم (هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی)؛

۳.۲. ایده‌آلیسم (هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی)؛

۳.۳. رئالیسم (هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی)؛

۳.۴. پراگماتیسم (هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی)؛

۳.۵. اگزیستانسیالیسم (هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی)؛

۳.۶. تحلیل زبان (هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی).

۴. فلسفه پست‌مدرن و دلالت‌های تربیتی آن؛

۵. معرفی مختصر دیدگاه‌های نو در فلسفه تعلیم و تربیت؛

۶. رئالیسم اسلامی و دلالت‌های تربیتی آن؛

۷. نقد و بررسی مکاتب فلسفی غرب از منظر اسلام.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

- بحث گروهی؛
- سخنرانی همراه با پرسش‌گری؛
- هدایت کار مطالعاتی انفرادی برای یافتن پاسخ به سؤالات و ابهامات طرح شده از طرف مدرّس.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

- آزمون‌های معطوف به سنجش میزان تحقق هدف‌های درس؛
- فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان و ارائه گزارش؛
- فعالیت‌های کلاس درس متناظر با هدف‌ها.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۱-۲. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- جمعی از مؤلفان، زیر نظر علی‌محمد کاردان. (۱۳۸۹). *فلسفه تعلیم و تربیت*. تهران: سمت.

- اوزمن، هوارد؛ کراور؛ سموئل. ام. (۱۳۷۹). *مبانی فلسفی تعلیم و تربیت*. ترجمه گروه علوم تربیتی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره). قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- نلر، جرج. (۱۳۷۷). *آشنایی با فلسفه آموزش و پرورش*. ترجمه فریدون بازرگان. تهران: سمت.
- شریعتمداری، علی. (۱۳۸۹). *اصول و فلسفه تعلیم و تربیت*. تهران: امیرکبیر.
- گوته، جرالده. (۱۹۹۷). *مکاتب فلسفی و آراء تربیتی*. ترجمه محمد پاک سرشت. تهران: سمت.
- ماهروزاده، طیبه. (۱۳۸۹). *فلسفه تربیتی کانت*. تهران: سروش، چاپ سوم.
- (۱۳۷۷). *زمینه‌ای برای بازشناسی و نقادی فلسفه تعلیم و تربیت در جهان غرب*. گردآوری و ترجمه سعید بهشتی. تهران: اطلاعات.
- نقیب‌زاده، عبدالحسین. (۱۳۷۵). *نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش*. تهران: طهوری.
- علوی، سید حمیدرضا. (۱۳۸۶). *نکات اساسی در فلسفه تعلیم و تربیت و مکاتب فلسفی*. کرمان: دانشگاه شهید باهنر.
- مؤلفان گروه علوم تربیتی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه. (۱۳۸۹). *آراء اندیشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت*، جلد ۵. تهران: سمت.
- ابراهیم‌زاده، عیسی. (۱۳۸۵). *فلسفه تربیت*. تران: دانشگاه پیام نور.

۱-۲-۲ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

فلسفه آموزش و پرورش

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

کد درس (۵۲)

پیشنیاز : کلیات فلسفه

هدف : ۱- آشنائی با حوزه عمل دانش فلسفه ۲- آشنائی با مکاتب عمده و اصلی فلسفه
۳- ارزیابی رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت ۴- تحلیل مسائل اصلی فلسفه تعلیم و تربیت
۵- بررسی فلسفه آموزش و پرورش در رژیم گذشته ۶- ارزیابی چشم انداز فلسفه آموزش و پرورش جمهوری اسلامی .

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

- معنی و مفهوم فلسفه

- رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت

- معرفت (مفهوم معرفت ، انواع ، منابع تشکیل آن)

- تجربه

- حقیقت و ملاک تشخیص آن

- ارزشها (ماهیت ، اقسام و قضایای ارزشی)

- تعلیم و تربیت در سه مکتب

- ایده آلیسم

- رئالیسم (و رئالیسم اسلامی)

- ماتریالیسم

- فلسفه آموزش و پرورش غرب (پراگماتیسم) و نقد آن

- تاثیر فلسفه آموزش و پرورش غرب در ایران

- ضرورت تدوین فلسفه جدید آموزش و پرورش جمهوری اسلامی

- چشم انداز عمومی فلسفه آموزش و پرورش جمهوری اسلامی

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی

عنوان درس: فلسفه آموزش و پرورش

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۸۳.۳۳
۲	به چه میزان سرفصل فعلی درارتباط با اهداف درس می باشد؟	۷۵
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۲.۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۲.۵
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۳۷.۵
۶	به چه میزان درس سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۵۰
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۳۷.۵
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۶۲.۵
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۶۲.۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۶۲.۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۶۲.۵
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۶۲.۵
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۳۷.۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۲۵
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۵۰
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۳۷.۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۵۰
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۵۰
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۷۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۸۷.۵
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۷۵
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۷۵
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۶۲.۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

اصول و مبانی آموزش و پرورش (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۵۱ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

هدف از آموزش این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم، اصول، و مبانی تعلیم و تربیت می باشد.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی ها و مهارت هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. مفاهیم

۱.۱. آموزش و پرورش

۱.۲. مبانی

۱.۳. اصول

۲. اصول و مبانی آموزش و پرورش

۲.۱. مبانی آموزش و پرورش

۲.۱.۱. تعریف

۲.۱.۲. مبانی دینی

۲.۱.۳. مبانی فلسفی

۲.۱.۳.۱. مبانی آموزش و پرورش از دیدگاه اندیشمندان مسلمان

۲.۱.۳.۲. مبانی آموزش و پرورش از دیدگاه اندیشمندان غربی

۲.۱.۴. مبانی علمی

۲.۱.۴.۱. مبانی جامعه شناختی

۲.۱.۴.۲. مبانی زیست شناختی

۲.۱.۴.۳. مبانی روانشناختی

۲.۱.۵. نقد و بررسی مبانی تعلیم و تربیت

۲.۲. اصول آموزش و پرورش

۲.۲.۱. تعریف

۲.۲.۲. اصول دینی

۲.۲.۳. اصول فلسفی

۲.۲.۳.۱. اصول آموزش و پرورش از دیدگاه اندیشمندان مسلمان

۲.۲.۳.۲. اصول آموزش و پرورش از دیدگاه اندیشمندان غربی

۲.۲.۴. اصول علمی

۲.۲.۵. نقد و بررسی اصول تعلیم و تربیت

۳. روش‌های تعلیم و تربیت

۳.۱. روش‌های تعلیم و تربیت متناظر با اصول و روش‌ها

۴. مبانی و اصول آموزش و پرورش در دوره‌های:

۴.۱. قبل از دبستان

۴.۲. دبستان

۴.۳. راهنمایی

۴.۴. دبیرستان

الگوهای تدریس پیشنهادی:

در این درس می‌توان از روش‌هایی نظیر سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و نیز انجام پژوهش دانشجویی دربارهٔ جدیدترین نظریات مبانی و اصول آموزش و پرورش توسط دانشجویان و ارائهٔ مختصر آن در کلاس همراه با نقد و بررسی بهره جست.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

- آزمون‌های معطوف به سنجش میزان تحقق هدف‌های درس؛
- فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان و ارائه گزارش؛
- فعالیت‌های کلاس درس متناظر با هدف‌ها.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- شریعتمداری، علی. (۱۳۸۹). *اصول و فلسفه تعلیم و تربیت*. تهران: امیرکبیر.
- ماهرزاده، طیبه. (۱۳۸۹). *فلسفه تربیتی کانت*. تهران: سروش، چاپ سوم.
- بهشتی، محمد؛ فقیهی، علی‌نقی؛ ابوجعفری، مهدی. (۱۳۷۹). *آراء اندیشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن*، جلد دوم. تهران: سمت.
- شکوهی، غلامحسین. (۱۳۶۲). *مبانی و اصول آموزش و پرورش*. مشهد: آستان قدس رضوی.
- دفتر حوزه و دانشگاه. (۱۳۷۷). *آراء دانشمندان مسلمان و مبانی آن*، جلد اول. تهران: سمت.
- رفیعی، بهروز. (۱۳۷۹). *آراء اندیشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن*، جلد سوم (امام محمد غزالی). تهران: سمت.
- بهشتی، محمد؛ فقیهی، علی‌نقی؛ ابوجعفری، مهدی. (۱۳۸۰). *آراء اندیشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن*، جلد چهارم. تهران: سمت.
- بهشتی، محمد. (۱۳۸۷). *آراء اندیشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن*، جلد پنجم. تهران: سمت.

- باقری، خسرو. (۱۳۸۶). *نگاهی دوباره به تربیت اسلامی*. تهران: مدرسه.
- شکوهی، غلامحسین. (۱۳۷۷). *تعلیم و تربیت و مراحل آن*. مشهد: آستان قدس رضوی.

۱-۲-۲ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

اصول و مبانی آموزش و پرورش

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

کد درس (۰۳)

هدف : شناسایی مجموعه اصولی است که منشاء و مصدر رفتار آموزگار و دانش آموز است و در ضمن عمل یعنی در حین آموختن و فراگرفتن و هدایت کردن و پرورش یافتن آموزگار و شاگرد را بکار آید .
آشنایی با مبانی فلسفه ، عملی و اجتماعی آموزش و پرورش است .

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

الف -

۱- مفهوم آموزشی و پرورش

۲- اصول از نظر دکتر هوشیار

۳- اصول از نظر دکتر فیلیپ اسمیت

۴- اصول تعلیم و تربیت از نظر جان دیویی

۵- اصول تعلیم و تربیت از نظر علی شریعتمداری با توجه به تحقیقات روان شناسی

ب -

۱- مبانی نظری آموزشی و پرورش و نظریه ها و افکار متفکرین بزرگ در آموزش و پرورش

۲- چگونگی تاثیر پیشرفتهای علمی و صنعتی

۳- مبانی اجتماعی آموزش و پرورش (تاثیر تغییرات و تحولات اجتماعی در آموزش و پرورش)

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی
عنوان درس: اصول و مبانی آموزش و پرورش

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۷۵
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۷۵
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۰
۶	به چه میزان سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۵۰
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۵۰
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۵۰
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۵۰
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۷۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازارکار) دارد؟	۵۰
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۷۵
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۷۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۷۵
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۵۰
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۵۰
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۵۰
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۷۵
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۷۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۱۰۰
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۷۵
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۷۵
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۷۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

آموزش و پرورش تطبیقی (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری/۵۱ ساعت	اصول و مبانی آموزش و پرورش	۲ —

هدف:

- دانشجویان در این درس به هدف های زیر دست می یابند:
- آشنا کردن دانشجویان با سیر تحول و توسعه آموزش و پرورش تطبیقی طی قرون گذشته تاکنون؛
 - آشنایی با مفاهیم، تعاریف، کاربرد آموزش و پرورش تطبیقی؛
 - آشنایی با دیدگاه های نظریه پردازان و پیشگامان تعلیم و تربیت مقایسه ای از جمله انتوان ژولین، هانس (Hans) کندل (Kandel)، هوارس مان، جان گرایس کوم، ماتیو آرنولد، تولستوی و بردی و...؛
 - آشنایی با روش شناسی و اصول حاکم بر مطالعات تطبیقی در حوزه آموزش و پرورش؛
 - آشنایی با برخی از ویژگی های نظام آموزشی چند کشور موفق جهان (انگلستان، ژاپن و آلمان).

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی ها و مهارت هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. سیر تاریخی تحول آموزش و پرورش تطبیقی:

- ۱.۱. دوره نقل مشاهدات و شرح خاطرات سیاحان به عنوان نخستین مطالعات آموزش و پرورش تطبیقی؛
- ۱.۲. دوره الگوگیری از آموزش و پرورش کشورهای دیگر؛
- ۱.۳. دوره تحت تأثیر قرار گرفتن مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش از نهضت انترناسیونالیست ها؛
- ۱.۴. دوره توجه به نظام آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد اجتماعی؛

۱.۵. دوره بهره‌مندی محققان از روش‌های علمی معمول در علوم اجتماعی.

۲. روش‌شناسی و اصول حاکم بر مطالعات آموزش و پرورش تطبیقی:

۲.۱. اصل برداشت سیستمی (نظام‌گرا) در کار بررسی مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش؛

۲.۲. اصل بکارگیری اصطلاحات استاندارد شده و قابل قیاس در بررسی‌های آموزش و پرورش تطبیقی؛

۲.۳. اصل گزینش دقیق اطلاعات و ارقام؛

۲.۴. اصل واقع‌بینی، عینیت‌گرایی و اجتناب از تعصب و اعمال حب و بغض شخصی نسبت به تحلیل پدیده‌های تربیتی؛

۲.۵. اصل توجه به ابعاد گوناگون پدیده‌های تربیتی؛

۲.۶. اصل انتخاب واحدهای محدودتر و انتخاب اصلح متغیرها.

۳. فواید و کاربرد مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش:

۳.۱. کشف حقایق و مسائل تربیتی کشور خویش؛

۳.۲. ارزیابی مبتنی بر واقع‌نگری و پرهیز از خودشیفتگی فرهنگی؛

۳.۳. برنامه‌ریزی و اصلاحات آموزشی؛

۳.۴. برقراری و توسعه روابط فرهنگی بین ممالک مختلف جهان؛

۳.۵. معرفی نوآوری‌های آموزشی؛

۳.۶. شناخت مسائل جهانی آموزش و پرورش.

۴. مسائل و موضوعات مورد بررسی در قلمرو آموزش و پرورش تطبیقی:

۴.۱. موضوعات ناظر به ویژگی‌های یک نظام آموزشی یا چند نظام آموزشی؛

۴.۲. مسائل و موضوعات ناظر به اقتصاد آموزش و پرورش و ارتباط میان آموزش و پرورش و توسعه اقتصادی؛

۴.۳. مسائل ناظر به آموزش و پرورش و جامعه؛

۴.۴. موضوعات و مسائل ناظر به ارتباط بین مذاهب و آموزش و پرورش؛

۴.۵. مسائل ناظر به سیاست و حکومت مرتبط با آموزش و پرورش؛

۴.۶. موضوعات ناظر به شناخت نظام‌های آموزشی ممالک مختلف جهان.

۵. بررسی چند نظام آموزشی در کشورهای اسلامی، از جمله ممالک ترکیه و ایران و مقایسه آن با چند نظام آموزش و پرورش موفق جهان (انگلستان، ژاپن و آلمان) به عنوان نمونه پژوهش‌های تطبیقی در حوزه آموزش و پرورش:

۵.۱. ویژگی‌های آموزش و پرورش در کشور ژاپن:

- ۵.۱.۱. بررسی سیر تحول آموزش و پرورش در کشور ژاپن؛
- ۵.۱.۲. نحوه اداره امور آموزشی و مدیران فعال در اداره و مدیریت نظام آموزشی ژاپن؛
- ۵.۱.۳. مقاطع تحصیلی (دوره پیش دبستان، دبستان، راهنمایی، متوسطه، تعلیمات عالی)؛
- ۵.۱.۴. آموزش و بزرگسالان، تربیت معلم و تربیت حرفه‌ای و فنی؛
- ۵.۱.۵. تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه آموزش و پرورش، مرتبط با توسعه صنعتی و اقتصادی کشور؛
- ۵.۱.۶. مسائل امروز آموزش و پرورش ژاپن و تحلیل تدابیری که در حل و فصل آنها بکار گرفته شده است.

۵.۲. ویژگی‌های آموزش و پرورش در کشور آلمان:

- ۵.۲.۱. بررسی سیر تحولات آموزش و پرورش در کشور آلمان؛
- ۵.۲.۲. نحوه اداره و مدیریت آموزش و پرورش در این کشور؛
- ۵.۲.۳. مقاطع تحصیلی (دوره پیش دبستان، دوره ابتدایی، دوره راهنمایی، دوره متوسطه و تعلیمات عالی)؛
- ۵.۲.۴. آموزش بزرگسالان، تربیت معلم و تربیت حرفه‌ای و فنی؛
- ۵.۲.۵. تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه آموزش و پرورش، مرتبط با توسعه صنعتی و اقتصادی کشور؛
- ۵.۲.۶. مسائل امروز آموزش و پرورش ژاپن و تحلیل تدابیری که در حل و فصل آنها بکار گرفته شده است.

۵.۳. ویژگی‌های آموزش و پرورش در کشور انگلستان:

- ۵.۳.۱. بررسی سیر تحول آموزش و پرورش در کشور انگلستان؛
 - ۵.۳.۲. نحوه اداره امور آموزشی و مدیران فعال در اداره و مدیریت نظام آموزشی انگلستان؛
 - ۵.۳.۳. مقاطع تحصیلی (دوره پیش دبستان، دبستان، راهنمایی، متوسطه، تعلیمات عالی)؛
-

- ۵.۳.۴ آموزش و بزرگسالان، تربیت معلّم و تربیت حرفه‌ای و فنی؛
- ۵.۳.۵ تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه آموزش و پرورش، مرتبط با توسعه صنعتی و اقتصادی کشور؛
- ۵.۳.۶ مسائل امروز آموزش و پرورش انگلستان و تحلیل تدابیری که در حلّ و فصل آنها بکار گرفته شده است.

۵.۴. ویژگی‌های آموزش و پرورش در کشور ایران:

- ۵.۴.۱ بررسی سیر تحوّل آموزش و پرورش در کشور ایران؛
- ۵.۴.۲ نحوه اداره امور آموزشی و مدیران فعال در اداره و مدیریت نظام آموزشی ایران؛
- ۵.۴.۳ مقاطع تحصیلی (دوره پیش دبستان، دبستان، راهنمایی، متوسطه، تعلیمات عالی)؛
- ۵.۴.۴ آموزش و بزرگسالان، تربیت معلّم و تربیت حرفه‌ای و فنی؛
- ۵.۴.۵ تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه آموزش و پرورش، مرتبط با توسعه صنعتی و اقتصادی کشور؛
- ۵.۴.۶ مسائل امروز آموزش و پرورش ایران و تحلیل تدابیری که در حلّ و فصل آنها بکار گرفته شده است.

۵.۵. ویژگی‌های آموزش و پرورش در کشور ترکیه:

- ۵.۵.۱ بررسی سیر تحوّل آموزش و پرورش در کشور ترکیه؛
- ۵.۵.۲ نحوه اداره امور آموزشی و مدیران فعال در اداره و مدیریت نظام آموزشی ترکیه؛
- ۵.۵.۳ مقاطع تحصیلی (دوره پیش دبستان، دبستان، راهنمایی، متوسطه، تعلیمات عالی)؛
- ۵.۵.۴ آموزش و بزرگسالان، تربیت معلّم و تربیت حرفه‌ای و فنی؛
- ۵.۵.۵ تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه آموزش و پرورش، مرتبط با توسعه صنعتی و اقتصادی کشور؛
- ۵.۵.۶ مسائل امروز آموزش و پرورش ترکیه و تحلیل تدابیری که در حلّ و فصل آنها بکار گرفته شده است.

۶. بررسی تطبیقی و تحلیلی وجوه متفاوت و مشابه ویژگی‌های آموزش و پرورش در کشورهای انگلستان، ژاپن و آلمان و ممالک اسلامی (ترکیه و ایران) با توجه و تأکید درباره علل پیدایش این وجوه متفاوت و مشابه در این ممالک.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

با توجه به هدف‌های درس الگوهای تدریس زیر پیشنهاد می‌شود:

- الگوی تدریس پیش‌سازمان‌دهنده؛
- الگوی تدریس مشارکت گروهی؛
- الگوی تدریس کاوشگری و تحقیق؛
- سایر الگوهای مناسب.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

برای سنجش میزان تحقق هدف‌های درس و شناخت مسائل فرآیند یادگیری، روش‌های زیر پیشنهاد می‌شود:

- آزمون‌های معطوف به سنجش میزان تحقق هدف‌های درس؛
- فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان و ارائه گزارش؛
- فعالیت‌های کلاس درس متناسب با هدف‌ها.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

- Eurydice. (۲۰۰۹). *National Summary Sheet on Education System in Europe*. European Commission, Brussels.
 - Aghazadeh, Ahmad. (۲۰۱۱). *Specialized English for University Student in Comparative Education and in the Field of Educational Sciences*. Tehran: SAMT, In Print Text Book.
 - Eurydice. (۲۰۱۰). *Structures of Education and Training System in Europe (Germany and UK)*. ۲۰۰۹-۲۰۱۰ Edition.
 - Ladkin, P. (۱۹۹۷). *Education Development in the US, UK and Germany a Quick Comparison*. OECD Publishing, Paris.
 - King, Edmund. (Reprinted ۲۰۰۴). *Comparative Studies and Educational Development*. Mathune, L.td, London.
-

- OECD. (۲۰۱۱). *Education at a Glance*. OECD Press, Paris.
- T.S Sodhi. (۱۹۹۵). *A Text Book of Comparative Education*. Punjabi University Press, India.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- آقا زاده، احمد. (۱۳۸۹). *آموزش و پرورش تطبیقی*. تهران: سمت، چاپ دهم.
- آقا زاده، احمد. (۱۳۹۰). *روش‌شناسی و تاریخ تحول دانش آموزش و پرورش تطبیقی و بین‌المللی: دیدگاه‌های جدید در زمینه آموزش و پرورش تطبیقی*. تهران: نسل نیکان، چاپ پنجم.
- آقا زاده، احمد. (۱۳۸۹). *مسائل آموزش و پرورش ایران*. تهران: سمت، چاپ ششم.
- آقا زاده، احمد. (۱۳۸۸). *آموزش و پرورش در کشورهای پیشرفته صنعتی (آلمان و انگلیس)*. تهران: روان، چاپ سوم.
- آقا زاده، احمد. (۱۳۸۲). *تاریخ آموزش و پرورش ایران*. تهران: ارسباران.
- آقا زاده احمد؛ آرمند (در دست چاپ). *تاریخ آموزش و پرورش ایران قبل و بعد از ظهور اسلام*. تهران: سمت.

مدرس می‌تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۱-۲-۲- منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

آموزش و پرورش تطبیقی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

کد درس (۵۴)

پیشنیاز : اصول و مبانی آموزش و پرورش

هدف : آشنائی با علم آموزش و پرورش تطبیقی و مطالعه نظامهای آموزشی چندکشور.

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

الف -

۱- اصول عمومی و مسائل آموزش و پرورش تطبیقی

۲- بررسی آموزش و پرورش تطبیقی به عنوان یک علم

۳- اهداف آموزش و پرورش تطبیقی و تعریف آن

۴- تاریخچه مختصر مطالعات تطبیقی در تعلیم و تربیت

۵- عوامل تاریخی و سنتهای فرهنگی

۶- روشهای علمی : نقد و بررسی

ب -

۱- روش مطالعه چندنظام آموزشی

۲- مطالعه مشخصات یک یادونظام تربیتی غیر از ایران

۳- مقایسه وجوه مشترک و متفاوت این نظامها

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی
عنوان درس: آموزش و پرورش تطبیقی

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۶۲.۵
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۷۵
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۲.۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۰
۶	به چه میزان درس سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۳۷.۵
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۵۰
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۳۷.۵
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۳۷.۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۵۰
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۵۰
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۷۵
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۷۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۶۲.۵
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۷۵
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۷۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۷۵
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۵۰
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۵۰
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۷۵
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۷۵
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۷۵
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۷۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

آموزش و پرورش ابتدایی، راهنمایی و متوسطه		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری/۵۱ ساعت	ندارد	۲ -

هدف:

شناخت دانشجویان با مقاطع سه گانه دبستان، راهنمایی تحصیلی و دبیرستان و آشنایی با وظایف و مسئولیت‌های هریک از این مقاطع. در این درس همچنین دانشجویان با شیوه تربیت معلمان و نهادهای آموزشی، اجتماعی و فرهنگی آشنا خواهند شد.

سرفصل درس:

تعاریف آموزش و پرورش دبستان، راهنمایی تحصیلی و دبیرستان در نظام آموزش و پرورش ایران - اهداف آموزشی و پرورشی مقاطع سه گانه دبستان، راهنمایی تحصیلی و دبیرستان - در دبستان آموزش و پرورش متوجه آموزش مهارت‌ها، پرورش خلاقیت و ارائه خدمات راهنمایی به کودک و والدین و معلمان می‌باشد، در دوره راهنمایی تحصیلی علاوه بر اهداف مزبور، توجه خاص به دوره نوجوانی و نیازهای اجتماعی، فرهنگی و تربیتی آنان مبذول خواهد شد - آماده ساختن دانش آموزان و ارائه خدمات راهنمایی تحصیلی جهت انتخاب رشته دبیرستانی - وظایف و ویژگی‌های مقاطع سه گانه دبستان، راهنمایی تحصیلی و دبیرستان و تفاوت‌های آموزش و پرورش آنها - پویایی گروه در هر یک از گروه‌های سنی دبستان، راهنمایی تحصیلی و دبیرستان - چگونگی گزینش و تربیت معلمان صلاحیت‌دار برای دبستان، دوره راهنمایی و دبیرستان - نقش نهادهای اجتماعی-فرهنگی و چگونگی فعالیت آنها در مدارس مانند انجمن اولیاء و مربیان، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، خانه ادبیات و هنر کودکان و نوجوانان - بازدید از مدارس و نهادهای آموزشی اجتماعی-فرهنگی و تهیه گزارش‌هایی درباب این بازدیدها.

اخلاق اسلامی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

دانشجویان باید دانش لازم در زمینه اصول اخلاق اسلامی را کسب و درک کنند. همچنین ایشان باید بعد از اتمام این دوره قادر به تفسیر و تحلیل مسائل و مشکلات تربیتی از دیدگاه اخلاق اسلامی باشند.

سرفصل درس:

- مبانی اخلاق در اسلام؛
- انسان از نظر اسلام موجودی دو بعدی است؛
- سعادت از نظر اسلام؛
- نیت در رفتار اخلاقی؛
- آزادی اراده در انسان؛
- تکلیف، وظیفه و مسئولیت انسان از نظر اسلام؛
- فضائل اخلاقی در اسلام، اخلاص، تقوا، زهد، صبر؛
- رذایل اخلاقی، ریا، فسق، فجور، حسد، کذب، غرور.

روش ها و فنون تدریس (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)

تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۵۱ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

در این درس دانشجویان باید با مفهوم یادگیری، مفهوم تدریس و نظریه‌های آن، الگوها و روش‌های مختلف تدریس، روش تدریس حوزوی و مراحل طراحی یک جلسه درس آشنا شوند و توانایی و مهارت طراحی یک درس را کسب کنند.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. مفهوم یادگیری در نظریه‌های مختلف؛
۲. ماهیت تدریس بر اساس انواع دانش‌ها:
 - ۲.۱. دانش بیانی؛
 - ۲.۲. دانش روش کاری.
۳. ارتباط تدریس با یادگیری:
 - ۳.۱. تدریس خوب (منطبق با ضوابط منطقی، روانشناختی و اخلاقی)؛
 - ۳.۲. تدریس موفق (تدریس خوب به‌علاوه یادگیری).
۴. رویکردهای تدریس:
 - ۴.۱. استقرایی؛
 - ۴.۲. قیاسی؛

۵. انواع روش‌های تدریس؛

۶. آموزش‌های حوزوی؛

۷. نحوه تهیه طرح درس بر اساس رویکردهای تدریس؛

۸. کار عملی: تهیه طرح درس برای یک جلسه بر اساس رویکردهای تدریس.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

استفاده از روش‌های فعال تدریس مانند حل مسئله، بحث گروهی، نمایشی، آزمایشگاهی و

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

آزمون کتبی، کار پوشه و مبتنی بر عملکرد و انجام یک جلسه تدریس بر اساس یکی از روش‌ها.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- صفوی، امان الله. (۱۳۸۹). *روش‌ها و فنون الگوهای تدریس*. تهران: سمت.
 - شعبانی، حسن. (۱۳۸۸). *مهارت‌های آموزشی و پرورشی (روش‌ها و مهارت‌های تدریس)*. تهران: سمت.
 - کرد نوقابی، رسول. (۱۳۸۶). *آموزش مستقیم به همراه نظریه‌ها، الگوها و راهبردهای آموزشی*. تهران: دیدار.
 - ضوابطی، مهدی. (۱۳۵۹). *پژوهشی در نظام طلبگی*. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب (امیر کبیر).
 - فنسترماخر؛ کار، دیوید. (۱۳۸۵). *روش‌های تدریس پیشرفته*. ترجمه هاشم فردانش. تهران: کویر.
-

- شهیدثانی، زین الدین بن علی. (۱۳۶۲). *آداب تعلیم و تعلم در اسلام*. ترجمه محمدباقر حجتی. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
 - جویس، بروس؛ هاپکینز؛ دیوید؛ کالهن، امیلی. (۱۳۸۵). *الگوهای یادگیری؛ ابزارهایی برای تدریس*. ترجمه محمود مهرمحمدی و لطفعلی عابدی. تهران: سمت.
- مدرس می تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۱-۲-۲ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

روشها و فنون تدریس

تعداد واحد : ۳

کد درس (۰۷)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آشنا کردن دانشجویان با : ۱- مسائل اساسی تربیتی در رابطه با تدریس و مقایسه آنها (پرورش تفکر در مقابل عادت) ۲- شیوه ها و الگوهای تدریس ۳- چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک واحد درسی ۴- روشهای معمول در حوزه های علمیه و مقایسه آنها با روشهای معمول در دانشگاهها.

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

- مقدمه

- تفکر، مسئله اساسی تربیتی

- تحلیل تفکر

- پرورش تفکر در مقابل عادت (دو روش متضاد در آموزش)

- تدریس و یادگیری

- فرآیند تدریس و یادگیری

- مدل های یادگیری

- مراحل یادگیری

- تئوری های یادگیری

- کاربرد اساس یادگیری در روشهای تدریس

- ارتباط انسانی

- ارتباط کلامی و غیرکلامی
- مدل‌های ارتباطی
- فرآیند ارتباط
- مشخصات معلم خوب
- تاثیر شخصیت و رفتار معلم در پیشرفت آموزشی فراگیران
- رفتارهای شایسته معلمان
- شرایط مطلوب محیطی
- اهداف آموزشی
- اساس تهیه و انتخاب اهداف آموزشی
- تحلیل آموزشی
- تهیه و انتخاب اهداف آموزشی
- طبقه بندی اهداف آموزشی
- عناصر و خصوصیات اهداف آموزشی (کلی و جزئی رفتاری)
- شیوه های تدریس
- شیوه سخنرانی
- شیوه بحثی
- شیوه پرسشی
- شیوه آزمایشی
- شیوه نمایشی
- شیوه گردش علمی
- الگوهای تدریس
- الگوی پیش سازمان دهنده
- الگوی فردمداری
- الگوی مشکل گشایی (حل مسئله - روش علمی)
- طراحی سیستماتیک آموزشی
- تدوین هدفها
- بررسی شرایط
- تعیین تجارب یادگیری
- تعیین گروههای آموزشی

- بررسی منابع

- نیروی انسانی

- مواد و تجهیزات آموزشی

- فضا های آموزشی

- بازده

- ارزشیابی

- اصلاح طرح

- نقد و بررسی چند نمونه از طرح های درسی

- تهیه و کاربرد پیش آزمون

- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

- محتوا

- روش های تدریس و ارزشیابی در حوزه های علمیه

- مقایسه دو نوع سیستم یاد شده تدریس (حوزه ، دانشگاه)

- نتیجه گیری

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی
عنوان درس: روشها و فنون تدریس

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۵۴.۱۷
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۸۷.۵
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۸۷.۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۷۵
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۶۲.۵
۶	به چه میزان در سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۷۹.۱۷
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۷۰.۸۳
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۵۸.۳۳
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۶۲.۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۸۳.۳۳
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۷۵
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۹۱.۶۷
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۸۳.۳۳
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۷۵
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۸۳.۳۳
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۷۹.۱۷
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۷۵
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۷۹.۱۷
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۶۲.۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۸۷.۵
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۸۳.۳۳
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۸۳.۳۳
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۷۰.۸۳

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

روانشناسی عمومی (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۵۱ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

آشنایی دانشجویان با ماهیت، مفاهیم و موضوع‌های تخصصی روان‌شناسی، شناخت توسعه و تکامل روان‌شناسی از گذشته تا به امروز، آگاهی از جایگاه روان‌شناسی معاصر در ایران و آشنایی با خدمات حرفه‌ای روان‌شناسی به جامعه.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. علم روان‌شناسی (تعریف مفاهیم، اهداف، رویکردهای علمی و شاخه‌های روان‌شناسی)؛
۲. تاریخچه روان‌شناسی در جهان و ایران؛
۳. جایگاه روان‌شناسی معاصر در ایران (معرفی جایگاه روان‌شناسی در ایران و نهاد قانونی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره)؛
۴. روش‌های پژوهش علمی در روان‌شناسی؛
۵. مبانی زیست‌شناختی رفتار؛
۶. طبیعت یا تربیت؛
۷. احساس و ادراک؛
۸. هوشیاری و رؤیا؛
۹. یادگیری؛
۱۰. حافظه؛
۱۱. تفکر و هوش؛

۱۲. رشد؛

۱۳. هیجان‌ها؛

۱۴. تفکر اجتماعی؛

۱۵. روابط اجتماعی؛

۱۶. نفوذ اجتماعی؛

۱۷. مبانی نظری روان‌شناسی و دین؛

۱۸. شخصیت؛

۱۹. آسیب‌شناسی روانی.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

سخنرانی با فنون پرسش‌گری، بحث گروهی به همراه کار انفرادی برای یافتن پاسخ به سؤالات و ابهامات طرح شده از طرف مدرس در هر جلسه متناسب با موضوع تخصصی به صورت مکتوب.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

۱. ۷۰ درصد نمره به ارزشیابی کتبی در میان‌ترم و پایان‌ترم؛
۲. ۱۰ درصد نمره به حضور فعال در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی؛
۳. ۲۰ درصد نمره به انجام تکالیف درسی در هر موضوع و ارائه مجموعه آنها در پایان ترم.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱. منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- لستر، ام اسدورو. (۱۳۸۹). *روان‌شناسی*. ترجمه جهانبخش صادقی. تهران: سمت.

- اتکینسون، ریتا و همکاران. (۱۳۹۰). *زمینه روان‌شناسی هیگلارد*. ترجمهٔ براهنی و همکاران. تهران: رشد.
- حاتمی، جواد. (۱۳۸۸). «*علم شناخت در روان‌شناسی مدرن و گذشته فلسفی روان‌شناسی در ایران، یک مطالعه تاریخی*». فصلنامه پژوهش‌های روانشناختی، سال دوازدهم، شماره ۳ و ۴، زمستان. مدرس می‌تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۲-۲-۱ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

روانشناسی عمومی

تعداد واحد : ۳

کد درس (۵۸)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آشنائی با مفهوم روان شناسی و روشهای تحقیق آن . شناخت جایگاه روان شناسی در میان سایر علوم .

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

- تاریخچه روانشناسی
- مکاتب روانشناسی به اختصار
- موضوع ، هدف و روش روانشناسی
- رشته های روانشناسی و رابطه آن با سایر علوم
- روش های تحقیق در روانشناسی
- عوامل موثر بر رفتار (وراثت و محیط)
- بحثی پیرامون فطرت و غرایز
- جنبه های گوناگون رشد و نظریه های پیرامون آن
- اساس عصبی رفتار
- نقش حواس
- هوش و توزیع و تفسیر بهره هوشی در گروه های مختلف
- انگیزه و هیجان
- یادگیری ، عوامل موثر در آن و نظریه های یادگیری
- تفکر و زبان آموزی
- یادآوری و فراموشی

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی

عنوان درس: روانشناسی عمومی

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۵۸.۳۳
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۷۰.۸۳
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۲.۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۸.۳۳
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۴۵.۸۳
۶	به چه میزان در سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۴۱.۶۷
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۳۳.۳۳
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۲۵
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۳۰
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۵۰
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۵۰
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۶۶.۶۷
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۶۶.۶۷
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۶۶.۶۷
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۶۲.۵
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۶۲.۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۴۱.۶۷
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۵۴.۱۷
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۷۰.۸۳
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۷۰.۸۳
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۷۰.۸۳
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۷۰.۸۳
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

روانشناسی تربیتی (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۵۱ ساعت	روانشناسی عمومی	۲ —

هدف:

کسب دانش‌های لازم در زمینه مبانی و اصول و نظریه‌های روانشناسی تربیتی، درک اجمالی برخی ناهمخوانی‌های مبانی انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی نظریه‌های روان‌شناختی با دیدگاه‌های بومی و اسلامی، کسب توانایی تشخیص، تحلیل و تفسیر مسائل و مشکلات تربیتی با تأکید بر مسائل و مشکلات آموزش و پرورش در ایران، کسب توانایی کاربرد اصول روان‌شناختی در تدریس علوم و آموزش‌های دینی و اخلاقی.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. تعریف، موضوع و روش‌های پژوهش در روانشناسی تربیتی؛

۲. نظریه‌های رشد و کاربرد آن در آموزش:

۲.۱. پیازه؛

۲.۲. ویگوتسکی؛

۲.۳. کلبرک.

۳. نظریه‌های یادگیری و کاربرد آن در آموزش:

۳.۱. رفتارگرایی؛

۳.۲. شناختی؛

۳.۳. خبرپردازی؛

- ۳.۴. سازنده گرایی.
 ۴. رویکردهای مختلف در انگیزش و فنون ایجاد انگیزش در دانش آموزان:
 - ۴.۱. مفهوم انگیزه و انگیزش؛
 - ۴.۲. نظریه‌های رفتاری و انگیزش؛
 - ۴.۳. انگیزش و نیازهای انسان؛
 - ۴.۴. انگیزش و انتساب؛
 - ۴.۵. فنون ایجاد انگیزه.
 ۵. روش‌های آموزشی معلّم محور با تأکید بر سنت‌های آموزشی در ایران و تمدن اسلامی:
 - ۵.۱. آموزش مستقیم؛
 - ۵.۲. آموزش به کمک سخنرانی؛
 - ۵.۳. خطابه.
 ۶. روش‌های آموزشی یادگیرنده محور با تأکید بر سنت‌های آموزشی در ایران و تمدن اسلامی:
 - ۶.۱. روش بحث گروهی؛
 - ۶.۲. اکتشافی؛
 - ۶.۳. اکتشافی هدایت شده؛
 - ۶.۴. مشارکتی.
 ۷. ارزیابی یادگیری دانش آموز:
 - ۷.۱. اهداف آموزشی؛
 - ۷.۲. اهمیت ارزیابی؛
 - ۷.۳. انواع ارزیابی؛
 - ۷.۴. روش ساختن آزمون.
 ۸. نقد اجمالی مبانی انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی نظریه‌های روان‌شناختی مبتنی بر دیدگاه‌های اسلامی:
 - ۸.۱. نقد مبانی انسان‌شناختی؛
 - ۸.۲. نقد مبانی معرفت‌شناسی.
 ۹. شیوه‌های آموزش مفاهیم دینی مبتنی بر نظریه‌های روان‌شناختی:
 - ۹.۱. جنبه شناختی رشد دینی؛
 - ۹.۲. جنبه عاطفی رشد دینی؛
 - ۹.۳. آموزش مفاهیم دینی.
-

۱۰. شیوه‌های آموزش مفاهیم اخلاقی مبتنی بر نظریه‌های روان‌شناختی:

- ۱۰.۱. جنبه شناختی رشد اخلاقی؛
- ۱۰.۲. جنبه عاطفی رشد اخلاقی؛
- ۱۰.۳. تعلیم و تربیت اخلاقی در دوره کودکی و نوجوانی.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

- بحث گروهی؛
- سخنرانی همراه با پرسش‌گری؛
- هدایت کار مطالعاتی انفرادی برای یافتن پاسخ به سؤالات و ابهامات طرح شده از طرف مدرّس.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

- آزمون تشریحی؛
- آزمون چند گزینه‌ای
- سنجش عملکردی درباب تهیه آزمون و تهیه طرح آموزشی بر اساس روش‌های مختلف آموزشی.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

- Woolfolk, A.E. (۲۰۰۴). *Educational psychology Boston*. Allyn and Bacon.

۱-۲. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- سیف، علی اکبر. (۱۳۷۸). *روان‌شناسی تربیتی نوین*. تهران: دوران.
 - اسلاوین، رابرت. ای. (۱۳۸۵). *روان‌شناسی تربیتی، نظریه و کاربرست*. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: روان.
-

- گنج و برلایر. (۱۳۷۴). *روان‌شناسی تربیتی*. ترجمه خویی نژاد و دیگران. تهران: پاژ و حکیم طوسی.
 - دفتر همکاری حوزه و دانشگاه. (بی‌تا). *مکتب‌های روان‌شناختی و نقد آن*. بی‌جا.
 - باهنر، ناصر. (۱۳۷۸). *آموزش مفاهیم دینی همگام با روان‌شناسی*. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
 - دادستان، پریخ. (۱۳۸۶). *۱۸ مقاله در روان‌شناسی*، دو جلد. تهران: سمت.
 - کریمی، عبدالعظیم. (۱۳۷۳). *مراحل شکل‌گیری اخلاقی*. تهران: تربیت.
- مدرس می‌تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۲-۲-۱ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

روانشناسی تربیتی

تعداد واحد : ۳

کد درس (۰۹)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : روانشناسی عمومی

هدف : کسب دانشهای لازم در زمینه اصول و مبانی روانشناسی تربیتی و موضوعات مربوطه - تقویت قدرت تفکر، تحلیل و تفسیر مسائل و مشکلات تربیتی از دیدگاه روانی، رفتاری و عاطفی - ایجاد قدرت تشخیص علل و عوامل پدیدآورنده مسائل و مشکلات تربیتی از دیدگاه روانی و عاطفی - ایجاد قدرت راهیابی و ارائه طریق برای مسائل و مشکلات تربیتی و شناخت روشهای پیشگیری .

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

تعریف و موضوع و فایده روانشناسی

روشهای بررسی و تحقیق فرضیه های روانشناسی

وراثت و محیط : تعریف وراثت ، عوامل ارثی

محیط و هوش - وراثت و هوش

محیط و رفتار فردی و اجتماعی

رشد : تعریف و خصوصیات عمومی رشد

جنبه های مختلف رشد (رشد بدنی ، عاطفی و عقلانی)

خانواده و تاثیر آن در رفتار کودکان :

اهمیت خانواده و موقعیت کودک ، انتظار والدین

جو عاطفی خانواده و موقعیت اجتماعی خانواده

گروه همسن و تاثیر آن در رفتار کودکان

ارتباط فرد با گروه همسن در سن های گوناگون

رقابت ، پذیرش و میزان های گروهی

احتیاجات اساسی فرد :

احتیاجات روانی و عاطفی

رفتار دفاعی و اشکال مختلف آن

یادگیری :

تئوریهای ارتباطات عصبی (پاولف و شورندایک و اسکینر)

تئوریهای شناختی (گشتالت ، پیازه ، برونر)

عوامل موثر در یادگیری

انتقال یادگیری

حافظه :

تعریف و انواع حافظه

تشخیص و یادآوری فراموشی

عوامل موثر در حافظه

دقت :

تعریف و شرایط دقت

انواع دقت

عوامل موثر در دقت

تفکر:

تعریف فکر و خصوصیات آن

عناصر عمده در تفکر

تفکر منطقی و اساس آن

خلاقیت :

مراحل تفکر خلاق

نظریه های گوناگون

هوش :

تعریف هوش و ماهیت آن

انواع هوش (هوش ماشینی ، تجربیدی ، اجتماعی)

عوامل موثر در هوش

انواع تست های هوشی

انضباط :

تعریف انضباط و انواع آن

مقررات معلم ، گروهی و شخصی

عوامل موثر در پیدایش مسائل انضباطی

شخصیت :

تعریف شخصیت و منش

انواع شخصیت

منش در دوره کودکی و نوجوانی

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی

عنوان درس: روانشناسی تربیتی

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۹۱.۶۷
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۵۸.۳۳
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۶.۶۷
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۶.۶۷
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۴.۱۷
۶	به چه میزان سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۴۱.۶۷
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۴۵.۸۳
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۴۱.۶۷
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۳۷.۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۶۲.۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۵۸.۳۳
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۶۶.۶۷
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۶۲.۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۶۶.۶۷
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۷۰.۸۳
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۶۶.۶۷
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۴۵.۸۳
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۵۸.۳۳
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۷۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۶۲.۵
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۷۰
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۵۸.۳۳
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۴.۱۷

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

روان‌شناسی رشد (کودکی) (۱)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	روان‌شناسی تربیتی	۲ —

هدف:

آشنایی با ویژگی‌های مراحل مختلف رشد جسمانی، روانی و اجتماعی کودک.

سرفصل درس:

- تعریف و موضوع روان‌شناسی رشد، قلمرو روان‌شناسی رشد؛
- عوامل مؤثر در رشد (ژنتیکی - محیطی)؛
- مراحل و ویژگی‌های رشد در دوران قبل از تولد (جنینی)؛
- نظریه‌های رشد؛
- رشد بدنی (رشد سیستم عصبی - رشد عضلانی - رشد استخوانی - رشد قد و وزن)؛
- رشد حسی-حرکتی؛
- رشد شخصیت؛
- رشد عقلی و رشد هوش - تشکیل مفاهیم - رشد کلامی - رشد ادراک - خلاقیت در کودکان؛
- رشد عاطفی؛
- رشد روانی-جنسی؛
- رشد اخلاق و مذهب و ارزشها - رشد علایق؛
- رشد اجتماعی و مشکلات سازگاری اجتماعی؛
- کودک در خانواده (روابط خانواده - خانواده به‌عنوان یک الگو) و اثرات خانواده بر رشد کودک.

روان‌شناسی رشد (نوجوانی) (۲)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ واحد	روان‌شناسی کودک (۱)	۲ —

هدف:

آشنایی با خصوصیات رشد جسمانی و روانی و اجتماعی فرد در دوران نوجوانی و جوانی.

سرفصل درس:

- تعریف روان‌شناسی نوجوانی و بلوغ؛
- تاریخچه روان‌شناسی نوجوانی و بلوغ و قلمرو روان‌شناسی رشد در مرحله نوجوانی؛
- رشد و تغییرات بیولوژیکی، فیزیولوژیکی، روانی، تحولات عاطفی، تغییرات جسمی؛
- دنیای اجتماعی نوجوان- رابطه نوجوان با خانواده؛
- انتخاب شغل و مسأله همسرگزینی- رؤیا و خیال‌بافی- بحران ارزش‌ها- ناسازگاری‌های روانی و اجتماعی؛
- طبیعت انسان در فرهنگ‌های مختلف؛
- تأثیر فرهنگ و آموزشگاه و اجتماع در نوجوانان؛
- سرگرمی‌ها و تمایلات و نیازمندی‌ها و توانائی‌های ذهنی نوجوانان؛
- رفتارهای جنسی و انحرافات؛
- بزهکاری نوجوانان- رشد و تحول اخلاق و اعتقادات مذهبی در نوجوانان؛
- کودک و مدرسه (عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی)- زبان‌آموزی و اهمیت بازی در رشد کودک.

جامعه‌شناسی عمومی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری/۵۱ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

آشنایی دانشجویان با کلیات و مبانی جامعه‌شناسی و ارتباط آن با دیگر رشته‌های نزدیک به‌نحوی که در عین آشنایی، دانشجویان به نقد و تعمق در آن پردازد و مسائلی را که در محیط فرهنگی ایران و اسلام قابل استفاده است، مورد بهره‌برداری قرار دهد.

سرفصل درس:

الف. موضوع، تعریف:

- تعاریف مختلف جامعه‌شناسی و نظریه‌های انتقادی به این تعاریف - تفکر و تعمق در مورد یک تعریف درست از جامعه‌شناسی - روش‌های معمول در تحقیقات جامعه‌شناسی؛
- شیوه‌های معمول تحقیقات اجتماعی در ایران و اسلام؛
- شیوه‌های جدید تحقیقات اجتماعی در جامعه‌شناسی (روش کمی و کیفی) - نقد این روش‌ها؛
- جایگاه جامعه‌شناسی در علوم انسانی - دانش اجتماعی دنیای امروز و شعب آن؛
- کاربرد و ضرورت جامعه‌شناسی در ایران؛
- تاریخچه پیدایش علوم اجتماعی در کشورهای اسلامی و مغرب زمین.

ب. فرد و جامعه:

- تعریف جامعه - مکتب اصالت فرد - مکتب اصالت جمع - نظریات پدیدارشناسی، روان‌شناسی اجتماعی و جامعه‌شناسی - اشکالات وارده بر این مقولات از دیدگاه اسلام؛
- نابرابری‌های اجتماعی - علل نابرابری‌ها - گروه‌ها و قشرهای مختلف اجتماعی - ارزش‌های اسلامی و نابرابری‌های اجتماعی - قدر و منزلت اجتماعی - سازمان‌های اجتماعی - نهادهای اجتماعی - ناهنجاری‌های اجتماعی - مختصری در زمینه ساخت جامعه ایران (شهر و روستا و عشایر) - انواع جوامع (سرمایه‌داری - سوسیالیسم و جامعه توسعه‌نیافته).

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)

تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۵۱ ساعت	جامعه‌شناسی عمومی – روان‌شناسی اجتماعی (پیشنهاد کارگروه)	۲ –

هدف:

دانشجویان در این درس به هدف‌های زیر دست می‌یابند:

- با مفاهیم، اصول و مباحث کلی جامعه‌شناسی آموزش و پرورش آشنا می‌شوند؛
- با روش‌های بررسی موضوعات جامعه‌شناسی آموزش و پرورش آشنا می‌شوند و می‌توانند در این حوزه مطالعه کنند و گزارش تهیه نمایند؛
- با آموزش و پرورش به‌عنوان یک نهاد اجتماعی آشنا می‌شوند و می‌توانند نظام آموزش و پرورش را تحلیل نهادی کنند؛
- اندیشه جامعه‌شناسی آموزش و پرورش در اسلام و دنیای غرب را با یکدیگر مقایسه و ارزیابی می‌کنند.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. مبانی و مفهوم‌شناسی جامعه‌شناسی آموزش و پرورش:

- ۱.۱. مفهوم جامعه‌شناسی آموزش و پرورش؛
- ۱.۲. سیر تحول جامعه‌شناسی آموزش و پرورش؛
- ۱.۳. اهمیت و ضرورت جامعه‌شناسی آموزش و پرورش؛
- ۱.۴. اصول جامعه‌شناسی آموزش و پرورش؛

۱.۵. محتوا و روش جامعه‌شناسی آموزش و پرورش؛

۱.۶. قلمرو جامعه‌شناسی آموزش و پرورش .

۲. جامعه و آموزش و پرورش:

۲.۱. پیدایش آموزش و پرورش رسمی؛

۲.۲. آموزش و پرورش در جامعه قدیم و جدید؛

۲.۳. آموزش و پرورش در محیط زندگی.

۳. آموزش و پرورش به عنوان نهاد اجتماعی:

۳.۱. ویژگی‌های نهاد آموزش و پرورش؛

۳.۲. تحلیل نهادی نظام آموزش و پرورش ایران.

۴. کارکردهای مختلف آموزش و پرورش:

۴.۱. انتقال فرهنگ؛

۴.۲. جامعه‌پذیری؛

۴.۳. گزینش و تخصیص؛

۴.۴. کنترل اجتماعی؛

۴.۵. یگانگی اجتماعی؛

۴.۶. نوآوری و تغییر؛

۴.۷. پرورش و رشد شخصی؛

۴.۸. سرمایه‌گذاری؛

۴.۹. پرورش سیاسی؛

۴.۱۰. تربیت دینی.

۵. آموزش و پرورش و قشر بندی اجتماعی:

۵.۱. تعریف قشر و طبقه اجتماعی؛

۵.۲. عوامل تعیین کننده طبقه اجتماعی؛

۵.۳. آموزش و پرورش و تحرک اجتماعی.

۶. رویکردهای نظری در جامعه‌شناسی آموزش و پرورش:

۶.۱. رویکردهای کلاسیک در جامعه‌شناسی آموزش و پرورش؛

۶.۲. رویکردهای نوین در جامعه‌شناسی آموزش و پرورش.

۷. روش‌های تحقیق در جامعه‌شناسی آموزش و پرورش:

۷.۱. روش‌های تحقیق کمی؛

۷.۲. روش‌های تحقیق کیفی؛

۷.۳. روش‌های تحقیق آمیخته.

۸. دیدگاه اسلام نسبت به تأثیرات اجتماعی آموزش و پرورش؛

۹. ارزیابی و مقایسه دیدگاه اسلام و اندیشه دنیای غرب در مورد جامعه‌شناسی آموزش و پرورش.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

- سخنرانی؛
- کنفرانس فردی و گروهی دانشجویان از مباحث درسی؛
- مطالعات موردی.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

برای ارزشیابی تلفیقی شیوه‌های زیر پیشنهاد می‌شود:

- آزمون کتبی از مباحث مختلف تدریس شده (تشریحی و چند گزینه‌ای) میان‌ترم و پایان‌ترم؛
- ارزیابی کیفیت کنفرانس‌های فردی و گروهی؛
- امتیاز تهیه مقاله درسی؛
- حضور و فعالیت دانشجو در طول ترم در کلاس درس.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۱-۲. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- علاقه‌بند، علی. (۱۳۸۱). *جامعه‌شناسی آموزش و پرورش*، ویرایش پنجم. تهران: روان.
- موریش، ایور. (۱۳۷۱). *جامعه‌شناسی تعلیم و تربیت*. ترجمه غلامعلی سرمد. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- دورکیم، امیل. (۱۳۷۶). *تربیت و جامعه‌شناسی*. ترجمه علی محمد کاردان. تهران: دانشگاه تهران.
- شارع‌پور، محمود. (۱۳۸۷). *جامعه‌شناسی آموزش و پرورش*. تهران: سمت.
- عبدالکریمی، بیژن. (۱۳۸۸). *نقدی بر جامعه‌شناسی آموزش و پرورش ایران*. تهران: علم.
- کاشانی، مجید. (۱۳۷۵). *جامعه‌شناسی آموزش و پرورش*. تهران: دانشگاه پیام نور.

مدرس با تأیید گروه آموزشی می‌تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز استفاده کند.

۱-۲-۲- منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

جامعه شناسی آموزش و پرورش

کد درس (۱۱۳)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : جامعه شناسی عمومی

هدف : آشنائی دانشجویان با مسائل آموزش و پرورش در رابطه با جامعه و تحولات آن، تعمیق و تحلیل مسائل پرورشی در رابطه با نهادهای اصیل اجتماعی که در برنامه ریزی و هدایت تحصیلی و غیره نیز موثر است .

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

مقدمات :

الف - آموزش و پرورش یک واقعیت تاریخی - لزوم بررسی دایمی در آموزش و پرورش

ب - آموزش و پرورش یک واقعیت اجتماعی

ج - تعریف - موضوع و هدف جامعه شناسی پرورشی

د - زمینه کلی جامعه شناسی پرورش یا جامعه شناسی

بخش اول : تاثیر فرهنگ جوامع بر رفتارهای فردی

۱- تاثیر متقابل فرهنگ و شخصیت

۲- ارزشهای اجتماعی و خصوصیات روانی اجتماعی گروهها

۳- تاثیر آموزش و پرورش بر وجهه نظر گروهی (و بالعکس)

۴- توجه به جنبه های انسانی آموزش و پرورش

بخش دوم : توسعه صنعتی و تحول آموزش و پرورش

۱- تاثیر توسعه صنعتی در همگانی شدن آموزش و پرورش

۲- توسعه صنعتی و توجه به آموزش متوسطه (با مورفنی سطح تحصیلات همگانی)

۳- دگرگونی در آموزش و پرورش و تحول به طرف آموزش فنی و حرفه ای

۴- بحران آموزشی در سطوح مختلف تحصیلات (ناهماهنگیها)

بخش سوم : روشهای برآورد سنجش سطوح آموزشی (بحث در کمیات)

۱- ضرایب تحصیلی در دوره های مختلف

۲- هرم تحصیلی و رابطه آن با هرم سنی

۳- برآورد دینامیک دوره های تحصیلی - سنجش افت تحصیلی

۴- مسئله حفظ تعادل بین سطوح مختلف تحصیلات

۵- بررسی تعادل آموزشی و پرورشی از طریق نیاز به متخصص

بخش چهارم : بررسی وضع آموزش و پرورش در ایران

۱- مشخصات آموزش و پرورش در گذشته (تاریخچه ۵۰ ساله)

۲- وضع آموزش و پرورش کنونی و دیگرگونی ارزشها

۳- بررسی آموزش و پرورش از نظر کمی (سطوح مختلف)

۴- کیفیت آموزش و پرورش و ارزیابی

۵- کیفیت آموزش و پرورش فنی و حرفه ای

۶- برنامه ریزی آموزش و پرورش و مشکلات آن در ایران

بخش پنجم : اثرات محیط اجتماعی در همگانی ساختن آموزش و پرورش

۱- تاثیر نابرابریهای طبیعی و جسمانی

۲- محیط اجتماعی و نابرابریهای فکری

۳- تاثیر محیط اجتماعی محل اقامت بر پیشرفت تحصیلی و راهنمایی

- محیط اجتماعی خانواده

۴- رابطه موفقیت تحصیلی و محیط اجتماعی

۵- بررسی نابرابریهای اجتماعی تحصیلی در سطح بین المللی

۶- نوع و سطوح تحصیلات در کشورهای مختلف

۷- تفاوت های منطقه ای و تاثیر آن در آموزش و پرورش

۸- توجیه تفاوت های منطقه ای در توسعه آموزش و پرورش و ضرائب تحصیلی

۹- راهنمایی تحصیلی و راهنمایی شغلی

بخش ششم : آموزش و پرورش و تحرک اجتماعی

۱- تعریف تحرک اجتماعی و انواع آن (عوامل موثر در تحرک اجتماعی)

۲- مفهوم جامعه شناسی تحرک اجتماعی و مطالعات انجام شده

۳- مجاری تحرک اجتماعی به نظرسور و کین و عوامل اجتماعی موثر

۴- تاثیر اساسی آموزش و پرورش در تحرک اجتماعی

۵- نظام های آموزشی - شانس ادامه تحصیلات و تحرک اجتماعی

۶- نتایج مهم تحرک اجتماعی

بخش هفتم: آموزش و پرورش سواد و حرفه و سایر طرح‌های جدید

- بررسی نظرات گوناگون اقتصاددانان پیرامون نقش اقتصادی آموزش و پرورش
- بررسی توجه اقتصادی سرمایه گذاری دولت در آموزش و پرورش
- معنی و مفهوم هزینه در اقتصاد
- معنی و مفهوم درآمد، ارزش افزوده و سرمایه گذاری در اقتصاد
- معنی و مفهوم سرانه در محاسبات مربوط به اقتصاد آموزش و پرورش
- روش‌های اصلی محاسبه کفایت آنها
- بررسی هزینه آموزش و پرورش برخی از کشورهای جهان و ارزیابی میزان کفایت آنها
- معیارهای اصلی محاسبه نیروی انسانی مورد نیاز
- روش‌های ساده برآورد نیروی انسانی در توسعه
- ارزیابی برنامه پیشنهادی جمهوری اسلامی جهت توسعه آموزش و پرورش کشور.

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی
عنوان درس: جامعه شناسی آموزش و پرورش

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۸۷.۵
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۶۲.۵
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۲.۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۰
۶	به چه میزان در سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۳۷.۵
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۵۰
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۳۷.۵
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۳۷.۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۶۲.۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۵۰
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۵۰
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۶۲.۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۵۰
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۶۲.۵
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۷۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۷۵
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۸۷.۵
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۶۲.۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۷۵
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۶۲.۵
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۷۵
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

اقتصاد آموزش و پرورش (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)

تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۵۱ ساعت	کلیات اقتصاد	۲ —

هدف:

دانشجویان در این درس به هدف‌های زیر دست می‌یابند:

- با قلمرو اقتصاد آموزش و جنبه‌های اساسی و فنی آن آشنا می‌شوند؛
- نحوه پیدایش اقتصاد آموزش و سیر تحول موضوعی آن را درک می‌کنند؛
- با مبانی نظری-تحلیلی اقتصاد آموزش آشنا می‌شوند؛
- با روش‌ها و الگوهای تجزیه و تحلیل مسائل اقتصادی نظام‌های آموزشی آشنا می‌شوند و می‌توانند در این حوزه مطالعه کنند و گزارش تهیه نمایند؛
- با روش‌ها و الگوهای اقتصادی تجزیه و تحلیل مسائل واحدهای آموزشی آشنا می‌شوند و می‌توانند در این حوزه مطالعه کنند و گزارش تهیه نمایند؛
- توانایی لازم برای ارزیابی هزینه‌ها و منافع حاصل از سرمایه‌گذاری آموزش را به دست می‌آورند؛
- وضعیت اقتصاد آموزش در ایران را درک می‌کنند.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. آشنایی با مباحث اقتصاد آموزش و سیر تحولات موضوعی آن:

۱.۱. آشنایی با مسائل اقتصادی نظام‌های آموزشی؛

۱.۲. رابطه اقتصاد آموزش با رشته‌های دیگر علوم؛

۱.۳. ویژگی‌های رفتار تخصیص منابع به آموزش به عنوان یک نوع فعالیت اقتصادی؛

۱.۴. تاریخچه اقتصاد آموزش.

۲. آشنایی با مبانی نظری-تحلیلی اقتصاد آموزش:

۲.۱. نظریه سرمایه انسانی و اثر آن بر اولویت تخصیص منابع؛

۲.۲. تعریف سرمایه انسانی حاصل از آموزش و چگونگی اندازه گیری آن؛

۲.۳. نظریه‌های رقیب (نظریه‌های فیلتر، سرند و علامت‌دهنده) و نقش آنها در تبیین رفتار تخصیص منابع عاملان اقتصادی؛

۲.۴. ارزیابی نظریه سرمایه انسانی در مقابل نظریه‌های رقیب.

۳. تحلیل هزینه‌ها و منافع آموزش و استفاده از نتایج آن برای بهبود کارایی و مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی:

۳.۱. ضرورت تحلیل هزینه-فایده در تصمیم‌گیری‌های آموزشی؛

۳.۲. مفاهیم هزینه و مخارج در مسائل آموزشی و نقش آن در تصمیم‌گیری‌های آموزشی؛

۳.۳. تبیین منافع مختلف و چگونگی اندازه‌گیری منافع حاصل از یک دوره آموزشی؛

۳.۴. راه‌های مختلف محاسبه هزینه‌های آموزشی؛

۳.۵. راه‌های مقایسه هزینه‌ها و منافع و روش‌های محاسبه نرخ بازده سرمایه‌گذاری آموزشی.

۴. رابطه بین آموزش و رشد اقتصادی:

۴.۱. بررسی شواهد تجربی در مورد رشد اقتصادی؛

۴.۲. عوامل آموزشی تأثیرگذار بر رشد و رونق اقتصادی؛

۴.۳. آموزش و رشد اقتصادی و ارتقاء بهره‌وری در ایران؛

۴.۴. سازوکارهای تأثیرگذاری آموزش بر بهره‌وری.

۵. رابطه بین آموزش و توزیع درآمد:

۵.۱. اهمیت توزیع درآمد و طرق اندازه‌گیری آن؛

۵.۲. رویکردهای مقابله با نابرابری شدید توزیع درآمد؛

۵.۳. سرمایه‌گذاری آموزشی و توزیع درآمد؛

۵.۴. توسعه آموزش و توزیع درآمد در ایران.

۶. برنامه‌ریزی منابع انسانی و برنامه‌ریزی آموزشی:

۶.۱. اهمیت و ضرورت برنامه‌ریزی؛

۶.۲. مزایا و محدودیت‌های برنامه‌ریزی منابع انسانی و آموزشی؛

۶.۳. نحوه ارزیابی نیازهای منابع انسانی و آموزشی؛

۶.۴. چالش‌های برنامه‌ریزی منابع انسانی و آموزشی در ایران.

۷. کارایی، برابری و عدالت در نظام آموزشی و راه‌های بهبود آنها:

۷.۱. انواع کارایی در آموزش و روش‌های اندازه‌گیری و بهبود آن؛

۷.۲. برابری و عدالت آموزشی و روش‌های اندازه‌گیری و بهبود آنها.

۸. تحلیل تولید خدمات آموزشی:

۸.۱. شاخص‌های ارزیابی ستانده‌های آموزشی؛

۸.۲. توابع تولید آموزشی؛

۸.۳. عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی؛

۸.۴. افت تحصیلی، علل و عوامل آن و چگونگی اندازه‌گیری انواع افت.

۹. تحلیل هزینه در آموزش:

۹.۱. تحلیل ساختار مخارج در نظام آموزشی؛

۹.۲. تحلیل تطبیقی مخارج آموزشی؛

۹.۳. تحلیل هزینه در واحد آموزشی؛

۹.۴. انواع فنون و تکنیک‌های تحلیل هزینه.

۱۰. اثربخشی هزینه در آموزش:

۱۰.۱. مفهوم، اهمیت و ضرورت اثربخشی هزینه؛

۱۰.۲. کاربردهای اثربخشی هزینه در آموزش؛

۱۰.۳. اثربخشی هزینه و اصلاحات نظام آموزشی؛

۱۰.۴. سنجش و ارزیابی اثربخشی هزینه در آموزش.

۱۱. تأمین و تخصیص منابع مالی در آموزش:

۱۱.۱. میزان مطلوب منابع مالی آموزش و عوامل تعیین‌کننده آن؛

۱۱.۲. منابع تأمین مالی آموزش و نقش دولت به‌عنوان تأمین‌کننده اصلی؛

۱۱.۳. مبانی تخصیص منابع مالی در آموزش؛

۱۱.۴. تأمین و تخصیص منابع مالی به آموزش در ایران.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

به صورت مشارکت دانشجوی و استاد و استفاده از روش توضیحی، روش پرسش و پاسخ، حل تمرین، روش پروژه، مطالعه و تحقیق انفرادی و بحث گروهی.

روش های ارزشیابی پیشنهادی:

برای ارزشیابی تلفیقی شیوه های زیر پیشنهاد می شود:

- آزمون کتبی از مباحث مختلف تدریس شده (تشریحی و چند گزینه ای) میان ترم و پایان ترم؛
- پرسش و پاسخ در کلاس؛
- تهیه گزارش تحقیق دانشجویان؛
- حضور و فعالیت دانشجو در طول ترم در کلاس.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۱-۲. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- امین فر، مرتضی. (۱۳۶۸). «چشم انداز اقتصاد آموزش و پرورش»، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره ۲۰.
 - جونز، گرنت. (۱۳۷۹). اقتصاد آموزش و پرورش. ترجمه مصطفی عمادزاده. تهران: جهاد دانشگاهی.
 - راجرز، وراچلین. (۱۳۷۰). اقتصاد آموزش و پرورش. ترجمه ابوالقاسم حسینیون. مشهد: آستان قدس رضوی.
 - عمادزاده، مصطفی. (۱۳۸۲). اقتصاد آموزش و پرورش. اصفهان: جهاد دانشگاهی اصفهان.
 - متوسلی، محمود؛ آهنچیان. (۱۳۸۱). اقتصاد آموزش و پرورش. تهران: سمت.
 - نادری، ابوالقاسم. (۱۳۸۳). اقتصاد آموزش. تهران: یسپرون.
-

- نادری، ابوالقاسم. (۱۳۸۸). *مالیه آموزش*. تهران: دانشگاه تهران.
 - نفیسی، عبدالحسین. (ویراستار) (۱۳۸۰ و ۱۳۸۲). *دانشنامه اقتصاد آموزش و پرورش*، ج. ۱-۴. تهران: پژوهشکده تعلیم و تربیت.
- مدرس می تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۱-۲-۲ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

اقتصاد آموزش و پرورش (درس اصلی)

کد درس (۱۴)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : کلیات اقتصاد

اهداف : ۱- تجزیه و تحلیل نقش و اهمیت تعلیم و تربیت از دیدگاه توسعه اقتصادی اجتماعی - ۲- ارزیابی نقش تعلیم و تربیت در توسعه اقتصادی ۳- آشنائی با مفاهیم اصلی هزینه - بهره‌دهی در آموزش و پرورش ۴- آشنائی با روشهای محاسبه نیروی انسانی مورد نیاز در برنامه های توسعه اقتصادی ۵- بررسی مقایسه‌ای سرمایه گذاری کشورهای در تعلیم و تربیت ۶- آشنائی با جنبه های اقتصادی آموزش و پرورش ایران .

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

- بررسی نظرات گوناگون اقتصاددانان پیرامون نقش اقتصادی آموزش و پرورش

- بررسی توجیه اقتصادی سرمایه گذاری دولت در آموزش و پرورش

- معنی و مفهوم هزینه در اقتصاد

- معنی و مفهوم درآمد، ارزش افزوده و سرمایه گذاری در اقتصاد

- معنی و مفهوم سرانه در محاسبات مربوط به اقتصاد آموزش و پرورش

- روشهای اصلی محاسبه کفایت آنها

- بررسی هزینه آموزش و پرورش برخی از کشورهای جهان و ارزیابی میزان کفایت آنها

- معیارهای اصلی محاسبه نیروی انسانی مورد نیاز

- روشهای ساده برآورد نیروی انسانی در توسعه اقتصادی

- ارزیابی برنامه پیشنهادی جمهوری اسلامی جهت توسعه آموزش و پرورش کشور

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی
عنوان درس: اقتصاد آموزش و پرورش

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۸۷.۵
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۶۲.۵
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۸.۷۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۲.۵
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۰
۶	به چه میزان در سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۶۲.۵
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۶۲.۵
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۵۶.۲۵
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۶۲.۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۶۲.۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۴۳.۷۵
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۶۲.۵
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۶۲.۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۴۳.۷۵
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۶۲.۵
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۶۲.۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۴۳.۷۵
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۶۲.۵
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۹۱.۶۷
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۶۶.۶۷
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۵۸.۳۳
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۶۶.۶۷
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

مدیریت عمومی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و نظریات علمی مدیریت و ارائه دانش کلی در این زمینه.

سرفصل درس:

۱. تعاریف و مفاهیم مدیریت؛
۲. جایگاه علم مدیریت در میان سایر علوم؛
۳. فلسفه تحصّلی و علم مدیریت؛
۴. فلسفه مدیریت؛
۵. بررسی تطوّر علم مدیریت در جهان؛
۶. بررسی تطوّر علم مدیریت در ایران؛
۷. شیوه‌های مطالعه و تحقیق در مدیریت.

مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	ندارد	۲ —

هدف:

دانشجویان در این درس به هدف های زیر دست می یابند:

- با مفاهیم و مباحث برنامه ریزی آموزشی در نظام آموزشی و عوامل مؤثر بر برنامه ریزی و اجرای برنامه آگاهی پیدا می کنند؛
- مفاهیم و مباحث برنامه ریزی درسی در نظام آموزشی و عوامل مؤثر بر آن و نقش آن در جامعه را می شناسند؛
- با منابع مهم کسب اطلاع از برنامه ریزی آموزشی و درسی و نحوه استفاده از آنها آشنا می شوند؛
- روش بررسی موضوعات درباره مسائل بومی برنامه ریزی آموزشی و درسی را فرا می گیرند و به پژوهش و ارائه گزارش در این حوزه می پردازند.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی ها و مهارت هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. مفهوم و انواع برنامه ریزی:

- مفهوم، ضرورت، مراحل، ویژگی ها، انواع، گستره معنایی، عوامل مؤثر.

۲. آموزش و پرورش:

- مفهوم، انواع، چگونگی، آثار، روش ها، نقش، دیدگاه ها.

۳. برنامه ریزی آموزش و پرورش:

- مفهوم، انواع، برنامه‌ریزی آموزشی، برنامه‌ریزی درسی.

۴. ضرورت برنامه‌ریزی آموزش و پرورش:

- دیدگاه‌های موافق و مخالف برنامه‌ریزی آموزشی، دیدگاه دانشمندان مسلمان، دیدگاه‌های حاکم در جهان اسلام، دیدگاه‌های موجود در ایران.

۵. تجارب برنامه‌ریزی آموزش و پرورش:

- تاریخ برنامه‌ریزی آموزش و پرورش در جهان، ایران و اسلام، تجارب برنامه‌ریزی آموزش و پرورش در جهان، ایران و اسلام، وضعیت کنونی برنامه‌ریزی آموزش و پرورش و نقش و چگونگی آن.

۶. رویکردهای برنامه‌ریزی آموزشی:

- انواع، تحولات تاریخی، نوع استفاده در ایران، رویکرد حاکم بر نظام آموزشی ایران و نقد آن، دیدگاه‌های رقیب.

۷. سطوح برنامه‌ریزی آموزشی:

- سطح کلان (نظام آموزشی) و موضوعات آن، سطح میانی (نظام آموزش و پرورش) و موضوعات آن، سطح خرد (نظام مدرسه‌ای) و موضوعات آن.

۸. مراحل برنامه‌ریزی آموزشی:

- تدوین فلسفه، تعیین منطق (شناسایی نیازها) تعیین اهداف، انتخاب روش، طراحی ارزشیابی.

۹. مفهوم و گستره برنامه‌ریزی درسی:

- مفهوم، جایگاه، موضوعات، نقش، ضرورت، تمایز از برنامه‌ریزی آموزشی، نمونه‌های واقعی.

۱۰. مراحل برنامه‌ریزی درسی ۱:

- فلسفه، منطق، اهداف، انتخاب محتوا، سازماندهی محتوا.

۱۰. مراحل برنامه‌ریزی درسی ۲:

- روش های ارائه محتوا، زمان، فضا، ارزشیابی.

۱۱. موضوع و گستره برنامه ریزی درسی:

- فرآیند عمل، مشارکت کنندگان، مزایا و معایب نظام متمرکز، نظام نیمه-متمرکز و نظام غیر متمرکز، تجربه جهانی و تجربه ایران در زمینه نظام ها.

۱۲. اجرای برنامه در نظام های آموزشی:

- نظریه های اجرا، عوامل مؤثر بر اجرا، مجریان، اقدامات اساسی برای اجرای برنامه شامل: شناخت وضعیت، آماده سازی عمومی و اختصاصی، تدارک نیروی انسانی، هدایت و نظارت.

۱۳. ارزشیابی برنامه های آموزشی و درسی:

- مفهوم ارزشیابی برنامه، ضرورت ارزشیابی برنامه، روش های ارزشیابی برنامه، مراحل ارزشیابی برنامه در نظام آموزشی، بازنگری در برنامه ها.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

با توجه به هدف های درس، الگوهای تدریس زیر پیشنهاد می شود:

- الگوی تدریس پیش سازمان دهنده؛
- الگوی تدریس مشارکت گروهی؛
- الگوی تدریس کاوشگری و تحقیق.

روش های ارزشیابی پیشنهادی:

برای سنجش میزان تحقق هدف های درس و شناخت مسائل فرآیند یادگیری، روش های زیر پیشنهاد می شود:

- آزمون های معطوف به سنجش میزان تحقق هدف های درس؛
 - فعالیت های پژوهشی دانشجویان و ارائه گزارش؛
 - فعالیت های کلاس درس متناسب با هدف ها.
-

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- محسن پور، بهرام. (۱۳۸۱). *مقدمات برنامه ریزی آموزشی*. تهران: آگاه.
 - ملکی، حسن. (۱۳۸۶). *مقدمات برنامه ریزی درسی*. تهران: سمت.
 - موسی پور، نعمت الله. (۱۳۸۵). *مبانی برنامه ریزی آموزش متوسطه*. مشهد: به نشر.
- مدرس می تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۲-۲-۱ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

کد درس (۱۶)

هدف : در این درس دانشجویان از مقدمات برنامه ریزی عموماً " و برنامه ریزی آموزشی خصوصاً " مطالبی را خوانده و کاربرد روش های مختلف برنامه ریزی را در امر برنامه ریزی آموزشی یاد خواهند گرفت، هم چنین دانشجویان با مقدمات برنامه ریزی درسی در رابطه با مفاهیم اصول و روشهای گوناگون برنامه ریزی درسی آشنائی پیدا خواهند کرد.

سرفصل دروس : ۳۴ ساعت

۱- تعریف برنامه ریزی آموزشی

۲- تقسیم بندی برنامه ریزی آموزشی

الف - کوتاه مدت

ب - میان مدت

ج - دراز مدت

۳- روند برنامه ریزی آموزشی

الف - میدان برنامه ریزی

ب - ایجاد اهداف

ج - سنجش نیازها

د - شناخت مسئله

ه - ایجاد راه حلها

و - تحلیل راه حلها

ز - تعیین و انتخاب راه حلها

ح - حل مساله

ط - ارزیابی

ی - چرخ و تعدیل روش

۴- روشهای مختلف برنامه ریزی

الف - روش تقاضای اجتماعی

ب - روش نیروی انسانی

ج - روش نرخ بازده

۵- انواع برنامه ریزی

الف - برنامه ریزی کلی

ب - برنامه ریزی جزئی

۶- تحلیل نظام آموزشی

الف - تحلیل رسالت

ب - تحلیل عمل

ج - تحلیل وظیفه

د - تحلیل روشها - هدفها

۷- تعریف برنامه ریزی درسی

۸- بررسی مفاهیم اصول و تئوریهای مختلف برنامه ریزی درسی

۹- آشنائی با منابع و اطلاعات مورد نیاز در برنامه ریزی درسی

۱۰- آینده نگری در برنامه ریزی درسی

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی:	تکنولوژی آموزشی
عنوان درس:	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۸۷.۵
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۶۲.۵
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۲.۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۳۷.۵
۶	به چه میزان سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۲۵
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۲۵
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۲۵
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۳۷.۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۷۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۲۵
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۵۰
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۸۷.۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۵۰
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۷۵
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۶۲.۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۲۵
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۵۰
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۷۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۷۵
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۶۲.۵
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۶۲.۵
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۳۷.۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

مقدمات مدیریت آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	ندارد	۲

هدف:

تلاش استاد در این درس بر این است که دانشجویان را با مفاهیم مدیریت به طور اعم و با مدیریت آموزشی به طور اخص آشنا کند و پس از آن مفاهیم عمده مدیریت اسلامی - متناسب با مباحث مدیریت آموزشی - درباب رهبری شوری، داوری و غیره را در اختیار دانشجویان قرار دهد.

سرفصل درس:

۱. تعریف مدیریت؛
۲. مشخصات یک مدیر خوب؛
۳. شیوه‌های مطالعه و تحقیق در مدیریت: شیوه‌های سنتی، شیوه موردی، رفتاری، تصمیم‌گیری مقداری، سیستم‌ها؛
۴. فراگرد مدیریت: برنامه‌ریزی سازماندهی، هدایت یا انگیزش، هماهنگی و ارزشیابی؛
۵. تعریف سازمان: سازمان رسمی و غیر رسمی متمرکز و غیر متمرکز، تقسیم وظایف، سلسله‌مراتب قدرت و اختیار، صف و ستاد؛
۶. تئوری‌های مختلف مدیریت آموزشی؛
۷. نظریه سلسله‌مراتب نیازها؛
۸. تصمیم‌گیری، رضایت و عدم رضایت شغلی، پاداش، تنبیه؛
۹. ارتباطات
۱۰. تعریف مدیریت آموزشی، مبانی مدیریت آموزشی (اجتماعی، اقتصادی، فلسفی و ...)
۱۱. ویژگی‌های یک مدیر آموزشی؛
۱۲. وظایف یک مدیر آموزشی؛
۱۳. قضاوت، یادآوری، حقوق افراد، شوری، هشدار به افراد؛
۱۴. مهارت‌های لازم برای مدیریت آموزشی؛
۱۵. آینده‌نگری.

آموزش و پرورش کودکان استثنایی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲+۱ واحد / ۳۴ ساعت نظری + ۳۴ عملی	روانشناسی رشد (۱) - روانشناسی تربیتی	۲ -

هدف:

آشنائی دانشجویان با چگونگی آموزش و تعلیم کودکان استثنائی، شامل تاریخچه اهداف، طبقه‌بندی‌های برنامه‌های درسی، چگونگی تدریس و آشنائی با وسایل کمک آموزشی و برخورد صحیح با توجه به نوع کودکان استثنائی.

سرفصل درس:

- تاریخچه آموزش کودکان عقب‌مانده، ناتوانی حسی (بینائی، شنوائی، گویائی) - ناتوانی حرکتی (معلولین) - مشکلات رفتاری (ناسازگاریها) - تیزهوشان در جهان و ایران؛
- هدف از آموزش کودکان استثنائی و نگرش اسلام در مورد کودکان استثنائی (قوانین موجود)؛
- شناخت محیط‌های آموزشی (انواع مدارس استثنائی) مانند مدارس شبانه‌روزی - کلاس‌های ویژه - کلاس‌های ادغام شده؛
- شناخت کادر آموزشی در امر آموزش کودکان استثنائی و وظایف آنها؛
- آشنائی با سازمان‌های مختلف در مورد کودکان استثنائی، نوع خدمات و اقدامات ممکن، مانند: سازمان بهزیستی و مدارس تحت پوشش، آموزش و پرورش سازمان رفاه ناشنوایان، مرکز رفاه نابینایان و غیره؛

برنامه های مختلف آموزشی:

الف) کودکان عقب‌مانده ذهنی:

- آموزش پذیر؛

- تربیت پذیر؛

- پناهگاهی.

ب) کودکان دارای مشکلات شنوائی (آشنائی با نوع تدریس آنها)؛

ج) کودکان دارای مشکلات گفتاری (چگونگی گفتار درمانی)؛

د) کودکان پرهوش و با استعداد؛

و) کودکان دارای مشکلات روانی و رفتاری.

مقدمات مشاوره و راهنمایی (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد / ۳۴ ساعت نظری+۳۴ عملی	ندارد	۲ —

هدف:

آشنایی و شناخت مفاهیم، اصول و روش‌های مشاوره و راهنمایی برای تشخیص و حل مشکلات فردی، خانوادگی، تحصیلی و شغلی.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

- تاریخچه مشاوره و راهنمایی در جهان و ایران؛
- تعریف مشاوره و راهنمایی؛
- اصول مشاوره و راهنمایی؛
- هدایت، مشاوره و مشورت در اسلام؛
- رابطه یاورانه و خصوصیات آن؛
- علت‌شناسی مشکلات رفتاری از دیدگاه مکاتب و اسلام؛
- مصاحبه مشاوره و فنون آن؛
- مشاهده و ارزیابی‌های روان‌شناختی؛
- خصوصیات و مسئولیت‌های مشاور از دیدگاه مکاتب و اسلام؛
- روش‌های مواجهه با مشکلات شامل روش‌های آگاهی، روش‌های شناختی، روش‌های رفتاری، روش‌های معناخواهی؛
- شیوه‌های مقابله از دیدگاه اسلام؛

- مشاوره خانوادگی از دیدگاه مکاتب و اسلام؛
- مشاوره تحصیلی و شغلی.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

الگوی مشارکتی و بحث گروهی.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

- امتحان میان‌ترم و پایان‌ترم؛
- فعالیت‌های دانشجویی.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

- Blocher, D.H. (۲۰۰۰). *Counseling: A Developmental Approach*. New York: John Wiley & Sons Inc.
- Austin, L. (۱۹۹۹). *The Counseling Primer*. Ann Arbor, MI: Taylor & Francis co.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- گلدارد، دیوید. (۱۳۷۴). *مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره، آموزش و کاربرد مهارت‌های خرد در مشاوره فردی*. ترجمه سیمین حسینیان. تهران: دیدار.
 - گپسون، رابرت لوییس؛ میشل، ماریان. (۱۳۸۶). *زمینه مشاوره و راهنمایی*. ترجمه باقر ثنایی و همکاران. زیر نظر و به ویراستاری باقر ثنایی. تهران: رشد.
 - شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۸۶). *مقدمت راهنمایی و مشاوره کودک (مفاهیم و کاربردها)*. تهران: سمت.
 - احمدی، سیداحمد. (۱۳۸۹). *مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره*. تهران: سمت.
 - احمدی، سیداحمد. (۱۳۸۵). *مقدمه‌ای بر مشاوره و روان‌درمانی*. اصفهان: دانشگاه اصفهان.
 - فقیهی، علی‌نقی. (۱۳۸۴). *مشاوره در آیین علم و دین*. قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.
-

- مطهری، محمدرضا. (۱۳۷۹). *مشاوره و راهنمایی از دیدگاه اسلام*. قم: حوزه علمیه قم، دفتر تبلیغات اسلامی.
- حسینی بیرجندی، سید مهدی. (۱۳۷۵). *مشاوره و راهنمایی در تعلیم و تربیت اسلامی*. تهران: امیر کبیر. مدرس می تواند با تأیید گروه آموزشی، علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز استفاده کند.

۱-۲-۲ منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

مقدمات مشاوره راهنمایی

تعداد واحد : ۳

کد درس (۱۸)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آشناساختن دانشجویان رشته های مختلف علوم تربیتی با خدمات مشاوره و راهنمایی و اصول و فنون آن .

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

تعریف و موضوع مشاوره و راهنمایی - هدایت و ارشاد در اسلام - تاریخچه مشاوره و راهنمایی - هدفهای مشاوره و راهنمایی - اهمیت لزوم برنامه مشاوره و راهنمایی (شخصی - حرفه ای ، تحصیلی) صفات و خصوصیات مشاور و راهنما - وظایف و مسئولیتهای مشاور و راهنما - نقش معلم در مشاوره و راهنمایی - مراحل عمل مشاوره و راهنمایی - روشهای مشاوره و راهنمایی (تحلیلی ، شناختی ، انسانی ، رفتاری ، واقعیت گرایی ، عقلانی ، عاطفی ،

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی

عنوان درس: مقدمات مشاوره و راهنمایی

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۸۳.۳۳
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۸۳.۳۳
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۶۶.۶۷
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۸۳.۳۳
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۸.۳۳
۶	به چه میزان سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۵۸.۳۳
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۹۱.۶۷
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۶۶.۶۷
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۶۶.۶۷
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۷۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۷۵
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۸۳.۳۳
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۸۳.۳۳
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۶۶.۶۷
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۷۵
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۷۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۶۶.۶۷
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۶۶.۶۷
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۷۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۷۵
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۵۸.۳۳
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۷۵
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۸.۳۳

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

مقدمات تکنولوژی آموزشی (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد / ۳۴ ساعت عملی+۳۴ نظری	ندارد	۲ —

هدف:

در این درس دانشجویان با اصول و مفاهیم اولیه تکنولوژی آموزشی، مواد و وسایل آموزشی و طراحی آموزشی آشنا می شوند و توانایی و مهارت انجام طراحی آموزشی با رویکرد سیستمی و کاربرد انواع رسانه ها در آموزش را می آموزند.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی ها و مهارت هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. تعریف تکنولوژی آموزشی:

۱.۱. تعریف تکنولوژی؛

۱.۲. تعریف یادگیری؛

۱.۳. تعریف آموزش.

۲. تاریخچه تکنولوژی آموزشی:

۲.۱. در جهان؛

۲.۲. در ایران؛

۳. رویکرد سیستمی به آموزش؛

۴. مفهوم ارتباط در آموزش؛

۵. رسانه‌های آموزشی:

- ۵.۱. تعریف رسانه‌های آموزشی؛
 - ۵.۲. تحقیقات در باب رسانه‌های آموزشی؛
 - ۵.۳. طبقه‌بندی رسانه‌های آموزشی:
 - ۵.۳.۱. رسانه‌های آنالوگ؛
 - ۵.۳.۲. رسانه‌های دیجیتال.
 - ۵.۴. کاربرد رسانه‌های آموزشی.
۶. طراحی آموزشی سیستمی؛
۷. انواع الگوهای طراحی آموزشی سیستمی؛
- ۷.۱. الگوی طراحی آموزشی گانه؛
 - ۷.۲. الگوی طراحی آموزشی دیک و کری.
۸. کار عملی طراحی آموزشی.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

استفاده از روش‌های فعال تدریس مانند حل مسئله، بحث گروهی، نمایشی، آزمایشگاهی و

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

آزمون کتبی؛ کار پوشه و مبتنی بر عملکرد و

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۱-۲. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- فردانش، هاشم. (۱۳۹۰). *مبانی نظری تکنولوژی آموزشی*. تهران: سمت، چاپ دوازدهم.
 - محمدی، داوود؛ رضانی، عمران؛ و احدیان، محمد. (۱۳۸۴). *مقدمات تکنولوژی آموزشی*. تهران: آیت.
 - علی آبادی، خدیجه. (۱۳۸۸). *مقدمات تکنولوژی آموزشی*. تهران: دانشگاه پیام نور، چاپ بیست و دوم.
 - امیر تیموری، محمد حسن. (۱۳۸۰). *رسانه‌های آموزشی*. شیراز: ساسان.
- مدرس می‌تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۲-۲-۱- منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

مقدمات تکنولوژی آموزشی

تعداد واحدها : ۳

کد درس (۱۹)

نوع واحد : نظری و عملی

پیشنیاز : -

هدف : آشنا کردن دانشجویان با اصول و مفاهیم اولیه تکنولوژی آموزشی و مواد و وسائل آموزشی .

سرفصل دروس : ۲ واحد نظری ۳۴ ساعت + ۱ واحد عملی ۲۴ ساعت

- مقدمه

- تاریخچه کاربرد تکنولوژی آموزشی در ایران و جهان

- فلسفه کاربرد تکنولوژی آموزشی

- تعاریف

- یادگیری و ارتباط افکار و عقاید

- اهمیت ارتباط و تبلیغ

- طراحی سیستماتیک آموزشی

- نقش رسانه ها در آموزشی رسمی

- تعریف رسانه

- اصول طراحی مواد آموزشی

- رسانه های آموزشی غیر نورتاب

- تابلوها

- تصاویر آموزشی

- پوسترها

- چارتهای

- نمودارها

- مواد آموزشی سه بعدی

- مواد چاپی

- رسانه های آموزشی نورتاب

- اسلاید

- فیلم استریپ

- فیلم

- تلق های شفاف

- وسایل و تجهیزات

- پروژکتور اسلاید

- پروژکتور فیلم استریپ

- پروژکتور وورهد

- پروژکتور وپک

- پرده های نمایشی

- کاربرد مواد و تجهیزات شنیداری

- تلویزیون به عنوان یک رسانه دیداری شنیداری

- باز دیدهای علمی .

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی:	تکنولوژی آموزشی
عنوان درس:	مقدمات تکنولوژی آموزشی

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۹۱.۶۷
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۵۰
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۸.۳۳
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۰
۶	به چه میزان سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۴۱.۶۷
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۴۱.۶۷
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۱۶.۶۷
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۱۶.۶۷
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۳۳.۳۳
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۵۰
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۵۰
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۳۳.۳۳
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۴۱.۶۷
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۴۱.۶۷
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۶۶.۶۷
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۵۸.۳۳
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۴۱.۶۷
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۹۱.۶۷
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۵۸.۳۳
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۵۸.۳۳
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۵۰
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

آشنایی با کتابخانه و اصول کتابداری		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ واحد	ندارد	۲ —

هدف:

آشنایی دانشجو با طرز استفاده از امکانات و منابع کتابخانه.

سرفصل درس:

اهمیت کتابخانه در روند آموزش و پرورش - آشنایی با تنظیم انواع مواد در کتابخانه (کتاب، نشریه و غیره) - آشنایی با انواع منابع و مراجع و شیوه استفاده از آنها (با توجه به رشته تحصیلی دانشجویان) - آشنایی با مراحل ضبط و تنظیم اطلاعات جهت ارائه طرحی مقدماتی (شیوه یادداشت برداری، ضبط ارجاعات، تنظیم و ارائه).

روش‌های آماری در علوم تربیتی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ واحد	ندارد	۲ —

هدف:

آشنائی با مفاهیم اساسی علم آمار - آشنایی با کاربرد آمار توصیفی در تعلیم و تربیت - آشنایی با قواعد اصلی احتمالات و کاربرد آنها - آشنایی با روش‌های تجزیه و تحلیل آماری در آموزش و پرورش.

سرفصل درس:

- مفاهیم اساسی علم آمار - تعریف و اهمیت کاربرد آمار در علوم تربیتی؛
- توزیع فراوانی‌ها و روش‌های گرافیک (رسم جدول و نمودار)؛
- معیارهای تمایل مرکزی (میان، نما و میانگین)؛
- شاخص‌های پراکندگی، چولگی و پخش (دامنه تغییر، نقاط درصدی، انحراف استاندارد و واریانس)؛
- احتمالات و توزیع دو جمله‌ای؛
- منحنی طبیعی؛
- همبستگی، پیش‌بینی و همبستگی؛
- روش‌های نمونه‌گیری؛
- تست‌های معنی‌دار بودن؛
- مقایسه فراوانی‌های مشهود با فراوانی‌های مورد انتظار و تست کادو.

سنجش و اندازه گیری در علوم تربیتی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد/۳۴ ساعت نظری+۳۴ ساعت عملی	روش های آماری در علوم تربیتی	۲-

هدف:

آشنایی با کاربرد و محدودیت های آزمون های تربیتی - آشنایی با مفاهیم و نقش اعداد و ارقام در اندازه گیری - آشنایی با طرح و نوشتن و سؤالاتی که در یک آزمون باید مطرح گردد - آشنایی با انجام یک آزمون به طور شایسته و مؤثر - آشنایی با تعبیر و تفسیر نتایج یک آزمون به طور کامل و توجه به محدودیت های آن - به طور کلی دانشجویان باید بدانند که چگونه آزمون، طرح، اجرا و تعبیر می شود.

سرفصل درس:

- مبانی اندازه گیری و سنجش؛

- اهمیت و فواید کاربرد روش های اندازه گیری در علوم تربیتی، مقیاس های اندازه گیری، تاریخچه کوتاهی از اندازه گیری و سنجش؛

- هنجارها و تفسیر داده ها: مرور اجمالی بر مفاهیم اساسی آماری - انواع هنجارها (سنی، کلاسی و درصدی) - تبدیل انواع هنجارها به یکدیگر - نیم رخ ها؛

- اعتبار: ضریب همبستگی - انواع اعتبار - روش های تعیین اعتبار - خطای معیار اندازه گیری؛

- روائی: انواع روائی (محتوائی، معیاری و مفهومی) - روش های تعیین ضریب روائی و خطای برآورد؛

- آزمون های میزان نشده - آزمون های شده؛

- آزمون های پیشرفت تحصیلی (میزان نشده)؛

- تعریف کلی آزمون - نقش و محدودیت های یک آزمون - مراحل لازم برای طرح یک آزمون - شرایط و مهارت -

های لازم برای اجرای یک آزمون - نمره دادن و تهیه گزارش؛

- تعریف هدف‌های تربیتی- انواع هدف‌ها و طبقه‌بندی آنها (لمسی-حرکتی، عاطفی و شناختی) تهیه جدول مشخصات؛

- ساختن امتحان انشائی: ماهیت امتحان انشائی- قواعد ساختن پرسش‌های انشائی- قواعد تصحیح امتحان انشائی؛
- ساخت آزمون عینی (معلومات): پرسش‌های چند گزینه‌ای- پرسش‌های صحیح- غلط- پرسش‌های جورکردنی؛
- اجرا و ارزشیابی آزمون: تجزیه و تحلیل پرسش‌ها- تعیین و ترتیب پرسش‌ها- اجرا و تصحیح آزمون؛
آزمون‌های میزان شده:

- آزمون هوش عمومی: آزمون‌های انفرادی- آزمون‌های گروهی؛
- آزمون‌های استعدادها: آزمون‌های شغلی- آزمون‌های خلاقیت؛
- آزمون‌های شخصیت: آزمون‌های خود سنجی- آزمون‌های علایق و نگرش‌ها.

کار عملی:

دانشجویان در گروه‌های ۳-۵ نفری ضمن مطالعه مباحث نظری درس، آزمون‌ی را تهیه، اجرا و ارزشیابی می‌کنند.

مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد / ۳۴ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی	روش های آماری در علوم تربیتی	۲ —

هدف:

- فراگیری مبانی روش تحقیق در علوم تربیتی؛
- توانایی تدوین پیشنهاد پژوهش؛
- کسب توانایی مقدماتی برای انجام پژوهش.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی ها و مهارت هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. مفهوم پژوهش و نقش آن در تولید دانش تعلیم و تربیت، شامل توصیف، پیش بینی، بهبود و تبیین؛
۲. شیوه های کشف مسأله پژوهش، شامل پیشینه، نیاز محقق و جامعه؛
۳. منابع شناخت، شامل وحی، سنت، تجربه، عقل و افراد مطلع؛
۴. مراحل تحقیق علمی؛
۵. معرفی مراجع علمی چاپی و رایانه ای علوم تربیتی برای بررسی پیشینه موضوع؛
۶. معرفی منابع و متون اسلامی مرتبط با علوم تربیتی، شامل قرآن، کتاب های معتبر حدیث و منابع درباره دیدگاه های دانشمندان مسلمان؛
۷. فرضیه و سؤال پژوهش؛

۸. انواع متغیرها؛
۹. جامعه و نمونه و روش های نمونه گیری؛
۱۰. روش های پژوهش، شامل توصیفی، پیمایشی، همبستگی، آزمایشی، شبه آزمایشی، علی، مقایسه ای، تاریخی و قوم نگاری؛
۱۱. مقایسه پژوهش های کمی و کیفی؛
۱۲. ابزارهای پژوهش، شامل پرسش نامه، مصاحبه، مشاهده، اسناد و مدارک و بررسی روایی و پایایی آنها؛
۱۳. آشنایی با اصول منبع دهی منابع چاپی و رایانه ای؛
۱۴. ویژگی های محقق و رعایت اخلاق در پژوهش با تأکید بر رویکردهای اسلامی؛
۱۵. چگونگی تحلیل داده های پرسش نامه و مصاحبه؛
۱۶. تدوین پیشنهاد پژوهش؛
۱۷. نگارش گزارش پژوهش در قالب رساله و مقاله پژوهشی.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

- ارائه مفاهیم نظری از طریق سخنرانی؛
- استفاده از رایانه؛
- آموزش از طریق اصلاح تکالیف دانشجویان.

روش های ارزشیابی پیشنهادی:

- آزمون میان ترم
- تکالیف عملی
- آزمون پایان ترم
- ۷ نمره؛
- ۶ نمره؛
- ۷ نمره.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۱-۲. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- تعیین یک کتاب برای پوشش دادن به همه سرفصل‌ها امکان پذیر نیست. لذا استاد درس باید با محور قراردادن یک یا دو کتاب، در صورت لزوم از سایر منابع عنوان شده در زیر نیز استفاده نماید.
- استادی، رضا. (۱۳۸۶). *روش تحقیق*. قم: قدس.
 - حافظ‌نیا، محمدرضا. (۱۳۸۴). *روش‌های تحقیق در علوم انسانی*. تهران: سمت.
 - خوی‌نژاد، غلامرضا. (۱۳۸۷). *روش‌های پژوهش در علوم تربیتی*. تهران: سمت.
 - دلاور، علی. (۱۳۸۴). *روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی*. تهران: ویرایش.
 - سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس. (۱۳۸۴). *روش‌های تحقیق در علوم رفتاری*. تهران: آگاه.
 - سیف، علی اکبر. (۱۳۸۹). *روش تهیه پژوهش‌نامه در روان‌شناسی و علوم تربیتی*. تهران: دلاور.
 - نقیب، عبدالرحمان. (۱۳۸۹). *روش‌شناسی تحقیق در تعلیم و تربیت*. ترجمه بهروز رفیعی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
 - فرامرزی قراملکی، احد. (۱۳۸۵). *روش‌شناسی مطالعات دینی*. مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.
 - گال، مردیت؛ بورگ، والتر؛ و گال، جویس. (۱۳۸۷). *روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان‌شناسی*، جلد اول. ترجمه احمد رضا نصر و همکاران. تهران: سمت؛ دانشگاه شهید بهشتی.
- مدرس می‌تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۱-۲-۲- منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی

تعداد واحد : ۳

کد درس (۲۳)

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : روشهای آماری در علوم تربیتی

هدف : تفهیم ارزش ولزوم اهمیت انجام تحقیق در تعلیم و تربیت و همچنین ارائه معلومات ضروری و ایجاد مهارتهای لازم در دانشجویان در کسب توانائی استفاده و برداشت صحیح از تحقیقات دیگران و نیز آماده شدن برای فراگیری دروس پیشرفته تر در زمینه تحقیق در تعلیم و تربیت و آمادگی برای کمک در انجام تحقیقات ضروری پس از اشتغال به کار.

سرفصل دروس : ۶۸ ساعت (۲ واحد نظری ۳۴ ساعت و ۱ واحد عملی ۳۴ ساعت)

تحقیق چیست ، لزوم و اهمیت تحقیق ، خصوصیات ضروری برای محقق

شناخت : تعریف شناخت - ابزار شناخت - انواع شناخت

تعریف تحقیق : انواع تحقیق از نظر روش (تاریخی ، توصیفی ، ارتباطی ، عملی مقایسه ای تجربی) .

مراحل تحقیق (تشخیص مسئله - هدف تحقیق ، تعریف و تبیین مسئله) .

تشکیل فرضیه : تعریف فرضیه و نظریه و ذکر تفاوت های آن دو

بررسی اجمالی و انتقادی مطالب موجود (معرفی منابع و مراجع و طرز استفاده از آنها ، طرز تنظیم

مطالب موجود) - طرح تحقیق ، روش تحقیق ، نمونه گیری و انواع آن و مسائل و ابزار جمع آوری اطلاعات

(مشاهده ، پرسشنامه ، مصاحبه ، آزمایش) آمار توصیفی بصورت کاربردی (تهیه و تشکیل جداول

و نمودارها ، اندازه ها گرایش مرکز اندازه های پراکندگی - ملاکهای ارزیابی ارتباط) .

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی

عنوان درس: مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۶۳.۴۶
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۸۸.۶۴
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۸۵
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۷۷.۵
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۷۵
۶	به چه میزان در سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۴۰
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۴۰.۹۱
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۳۵
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۳۵
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۸۴.۰۹
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۷۹.۵۵
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس یا سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۸۵
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس یا سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۸۲.۵
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس یا سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۶۵
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۸۷.۵
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۸۲.۵
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۸۵
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۷۰
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۶۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۸۰
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۸۶.۱۱
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی متناسب است؟	۸۰
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۷۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

۲-۴

سرفصل

دروس تخصصی رشته

علوم تربیتی

شاخه «تکنولوژی آموزشی»

سمینار در برنامه ریزی درسی و آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد / ۳۴ ساعت / نظری	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی	۳ —

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با:

- مسائل و مشکلات مراحل مختلف برنامه ریزی درسی و آموزشی در سطوح مختلف و ارائه راه حل های ممکنه؛
- یافته های پژوهش ها و بررسی های انجام شده در زمینه برنامه ریزی درسی و آموزشی.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
 ۲. بررسی اهداف آموزش و پرورش در باب محتوای کتاب درسی؛
 ۳. بررسی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درباره اهداف آموزش و پرورش؛
 ۴. بررسی فلسفه آموزش و پرورش در باب محتوای کتب درسی و ارزشیابی ها؛
 ۵. بررسی محتوای کتب درسی از حیث تسلسل و توالی مطالب و جنبه های مشابه؛
 ۶. بررسی نمونه هایی از برنامه های درسی موفق و ناموفق؛
 ۷. بررسی اهداف آموزش و پرورش در باب نیازهای اجتماعی؛
 ۸. بررسی اهداف آموزش و پرورش درباره نیازهای فردی فراگیران؛
 ۹. بررسی مراحل و اجزاء مختلف برنامه های آموزشی در اجرا؛
 ۱۰. بررسی نمونه هایی از برنامه های آموزشی موفق و ناموفق؛
 ۱۱. بررسی تطبیقی برنامه های درسی و آموزشی ایران با برخی از کشورها که دارای سیستم آموزشی مشابه هستند.
- پروژه.

مبانی ارتباط انسانی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	ندارد	۳ —

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با اصول و مفاهیم اولیه ارتباط انسانی و کاربرد آن در فرایند تدریس و یادگیری.

سرفصل درس:

۱. مفاهیم کلی ارتباط؛
۲. فرآیند ارتباط؛
۳. مدل‌های مختلف ارتباطی؛
۴. نقش استنباط و برداشت شخصی در ارتباط؛
۵. سمبل‌ها؛
۶. نقش و کاربرد زبان در ارتباط؛
۷. گرایش‌ها، اعتقادات و ارزش‌ها؛
۸. ارتباط در گروه؛
۹. ارتباط غیر کلامی؛
۱۰. گوش دادن؛
۱۱. تعامل احساسی؛
۱۲. بررسی برقراری ارتباط کلامی بین معلم و شاگرد؛
۱۳. نقش رسانه‌های آموزشی در ارتباط کلامی؛
۱۴. ارتباط دیداری.

اصول طراحی پیام‌های آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	مقدمات تکنولوژی آموزشی	۳ —

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با اصول کلی تنظیم و طراحی پیام‌های دیداری - شنیداری و دیداری - شنیداری در آموزش.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. مروری بر فرآیند ارتباط و بررسی مدل‌های مختلف ارتباطی؛
۳. طراحی پیام‌ها متناظر با اهداف آموزشی؛
۴. اصول کلی طراحی پیام‌ها؛
۵. ویژگی‌های خاص پیام‌های آموزشی؛
۶. طراحی پیام‌های دیداری:
 - ۶.۱. عناصر طراحی:
 - ۶.۱.۱. فضا؛
 - ۶.۱.۲. خط؛
 - ۶.۱.۳. شکل؛
 - ۶.۱.۴. فرم؛
 - ۶.۱.۵. سطح.
 - ۶.۲. اصول طراحی:
 - ۶.۲.۱. توازن؛
 - ۶.۲.۲. تباین؛
 - ۶.۲.۳. تأکید؛
 - ۶.۲.۴. وحدت؛
 - ۶.۲.۵. هماهنگی؛

۶.۲.۶ جلب و حفظ توجه در تنظیم و طراحی پیام‌ها.

۶.۳. سادگی و پیچیدگی در طراحی پیام‌های دیداری؛

۶.۴. کاربرد دوباره کاری یا تکرار در طراحی پیام‌های دیداری؛

۶.۵. بهره‌گیری از تزئینات در طراحی پیام‌های دیداری؛

۷. طراحی پیام‌های شنیداری؛

۸. طراحی پیام‌های دیداری- شنیداری؛

۹. پروژه.

اصول عکاسی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری و عملی/۶۸ ساعت	مقدمات تکنولوژی آموزشی	۳ -

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با اصول تئوری عکاسی و تولید عکس های آموزشی.

سرفصل درس:

۱. نظری (۲ واحد-۳۴ ساعت):

۱.۱. مفاهیم کلی؛

۱.۲. عکاسی غیر رسمی؛

۱.۳. عکاسی رسمی؛

۱.۴. تکنیک های ارائه تصاویر؛

۱.۵. دوربین ها؛

۱.۶. عدسی ها؛

۱.۷. نوردهی؛

۱.۸. تکنیک های عکسبرداری؛

۱.۹. نور؛

۱.۱۰. لابراتوار؛

۱.۱۱. فیلترها؛

۱.۱۲. بایگانی و نگهداری.

۲. عملی (۱ واحد-۳۴ ساعت):

- پروژه های فردی و گروهی (تولید).

تولید برنامه‌های تلویزیونی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری و عملی/۱۷ ساعت نظری+۳۴ ساعت عملی	مقدمات تکنولوژی آموزشی	۳ -

هدف:

- آشنا کردن دانشجویان با اصول کلی و مقدماتی تولید برنامه‌های تلویزیونی و کاربرد تلویزیون مدار بسته؛
- تهیه عملی برنامه‌های تلویزیونی.

سرفصل درس:

۱. نظری (۱ واحد-۱۷ ساعت):

- ۱.۱. مفاهیم کلی، مقدمه؛
- ۱.۲. کاربرد تلویزیون مدار بسته در آموزش؛
- ۱.۳. روش‌های ارتباطی تلویزیونی؛
- ۱.۴. تولید؛
- ۱.۵. شبکه‌های تلویزیونی؛
- ۱.۶. مقایسه تطبیقی فیلم و نوار تلویزیونی؛
- ۱.۷. سیستم‌های تلویزیونی؛
- ۱.۸. معرفی انواع دستگاه‌های ویدئو؛
- ۱.۹. تولید سیگنال‌های صوتی؛
- ۱.۱۰. کاست‌های تلویزیونی؛
- ۱.۱۱. ادیت الکترونیکی؛
- ۱.۱۲. استودیوهای تلویزیونی؛
- ۱.۱۳. دوربین‌های تلویزیونی؛
- ۱.۱۴. اطاق‌های فرمان؛
- ۱.۱۵. عدسی‌ها؛

۱.۱۶. انواع مختلف «شات‌ها»؛

۱.۱۷. شیوه‌های ضبط تلویزیونی؛

۱.۱۸. نوردهی؛

۱.۱۹. تولید با چند دوربین؛

۱.۲۰. منشی‌گری صحنه.

۲. عملی (۱ واحد، ۳۴ ساعت):

کارهای گروهی و فردی (تولید).

انتخاب، بهره‌برداری و ارزیابی مواد و وسایل آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	مقدمات تکنولوژی آموزشی- روش‌ها و فنون تدریس	۳ -

هدف:

آشنا کردن دانشجویان با معیارهای مختلف انتخاب، نحوه بهره‌برداری و چگونگی ارزیابی مواد آموزشی.

سرفصل درس:

- کاربرد رسانه‌ها در تدریس و یادگیری؛
- مراحل بهره‌برداری از رسانه‌ها؛
- انتخاب رسانه‌ها جهت خرید؛
- راهبری‌های مفید انتخاب رسانه‌ها؛
- تولید محلی رسانه‌ها؛
- چگونگی ارزیابی از جنبه‌های مختلف کاربرد رسانه؛
- چگونگی بهره‌برداری درست از رسانه‌های مختلف؛
- مراکز ارائه دهنده مواد آموزشی؛
- شرح وظایف نیروی انسانی تخصصی.

تولید مواد آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری و عملی/۱۷ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی	اصول طراحی پیام‌های آموزشی	۳ —

هدف:

آشنایی دانشجویان با اصول اولیه تولید مواد آموزشی و کار عملی تولید نرم افزار.

سرفصل درس:

۱. نظری (۱ واحد - ۱۷ ساعت):

- ۱.۱. اساس طراحی و انتخاب رسانه‌های آموزشی؛
- ۱.۲. مروری بر اصول و عناصر طراحی؛
- ۱.۳. تکنیک‌های خطاطی؛
- ۱.۴. رسانه‌های غیر نورتاب؛
- ۱.۵. تصاویر آموزشی؛
- ۱.۶. رسانه‌های سه بعدی؛
- ۱.۷. چارت‌ها؛
- ۱.۸. پوسترها؛
- ۱.۹. نمودارها (گرافها)؛
- ۱.۱۰. نقشه و کره؛
- ۱.۱۱. قرانیه‌های تکثیر؛
- ۱.۱۲. رسانه‌های نورتاب؛
- ۱.۱۳. اسلاید؛
- ۱.۱۴. فیلم استریپ؛
- ۱.۱۵. تلق‌های شفاف.

۲. عملی (۱ واحد - ۳۴ ساعت):

پروژه‌های فردی و گروهی (تولید).

آموزش با روش مبتنی بر سیستم‌ها		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	روش‌ها و فنون تدریس	۳ —

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با مفاهیم و اصول کلی سیستم‌ها و کاربرد آن در آموزش و بهره‌برداری از طراحی سیستماتیک آموزشی.

سرفصل درس:

۱. مفاهیم کلی؛
۲. اصول طراحی سیستماتیک؛
۳. مراحل و اجزاء طراحی سیستماتیک آموزشی؛
۴. هدف‌نویسی «رفتاری»؛
۵. بررسی و تعیین شرایط؛
۶. بررسی و تعیین منابع؛
۷. ارزشیابی‌ها؛
۸. روش‌های گوناگون تدریس؛
۹. تعیین محتوی.

تولید فیلم‌های آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری و عملی/۳۴ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی	مقدمات تکنولوژی آموزشی - اصول طراحی پیام‌های آموزشی - تولید مواد آموزشی - تئوری‌ها و روش‌های کاربرد رسانه‌های جمعی	۳ -

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با اصول و مفاهیم اولیهٔ تهیه و تولید فیلم‌های آموزشی و کار عملی تولید.

سرفصل درس:

۱. نظری (۲ واحد - ۳۴ ساعت):

۱.۱. مفاهیم کلی؛

۱.۲. فیلم‌های ۸ و ۱۶ میلیمتری، «مقایسه»؛

۱.۳. دوربین‌ها؛

۱.۴. عدسی‌ها؛

۱.۵. نوردهی؛

۱.۶. فیلم‌های خام؛

۱.۷. فیلمبرداری؛

۱.۸. نور؛

۱.۹. لایبراتوار؛

۱.۱۰. مسائل فیلمبرداری؛

۱.۱۱. فیلترها؛

۱.۱۲. ادیت تصویری؛

۱.۱۳. ادیت صوتی؛

۲. عملی (۱ واحد - ۳۴ ساعت):

پروژه‌های فردی و گروهی (تولید).

ارزیابی نظام‌های کوچک آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	ندارد	۳ —

هدف درس:

- آشنا کردن دانشجویان با اصول، روش‌ها و تکنیک‌های مختلف ارزیابی نظام‌های آموزشی؛
- ایجاد مهارت‌های لازم در دانشجویان جهت شرکت و همکاری در ارزیابی نظام‌های کوچک آموزشی.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. تعاریف، مفاهیم و اصول مقدماتی؛
۳. بررسی و مقایسه انواع مختلف نظام‌های آموزشی؛
۴. بررسی و مقایسه روش‌ها و تکنیک‌های مختلف ارزیابی نظام‌ها؛
۵. استفاده از بازخورد در ارزیابی نظام‌ها؛
۶. بررسی و ارزیابی فلسفه نظام‌های آموزشی؛
۷. بررسی و ارزیابی اهداف نظام‌های آموزشی؛
۸. بررسی و ارزیابی چگونگی و کیفیت ارزیابی نظام‌های آموزشی (در گذشته و حال)؛
۹. بررسی و ارزیابی نیروی انسانی؛
۱۰. بررسی و ارزیابی کیفیت برنامه‌ها؛
۱۱. بررسی و ارزیابی برنامه‌های درسی و آموزشی؛
۱۲. پروژه.

کارورزی ها و اجرای پروژه های فردی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد- عملی ۶۸/ ساعت	اصول طراحی پیام های آموزشی	۳ —

هدف درس:

- اجرای عملی آموخته های دوره کاردانی (در کارشناسی ناپیوسته) و دوره کارشناسی (در کارشناسی پیوسته) در مدارس به صورت انفرادی؛
- ایجاد مهارت های لازم برای شروع کار حرفه ای.

سرفصل درس:

۱. دانشجویان با نظر استاد درس به مراکز آموزشی (حتی الامکان مدارس) معرفی می شوند و با معلمان و مدرسان آن مراکز در زمینه های مختلف تکنولوژی آموزشی همکاری می کنند.
۲. دانشجویان در پایان دروه کارورزی پروژه ای را به عنوان کار عملی دوره ارائه می دهند (مثلاً برای تدریس فصل یا فصولی از یک کتاب درسی فعالیت های مربوط به طراحی سیستماتیک آموزشی را انجام می دهند و یا طرحی را در زمینه تنظیم مواد آموزشی موجود در مدرسه ارائه می کنند).

جامعه‌شناسی ارتباطی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	مبانی ارتباط انسانی	۳ —

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با چگونگی کاربرد و تأثیر ارتباط و وسائل ارتباطی در جامعه و جوامع بین‌المللی و بهره‌برداری صحیح از آنها.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. انواع ارتباط انسانی؛
۳. وسایل ارتباطی (صوتی، تصویری، صوتی - تصویری)؛
۴. وسایط ارتباطی؛
۵. موانع ارتباطی اقتصادی:
 - ۵.۱. سیاسی؛
 - ۵.۲. اجتماعی؛
 - ۵.۳. طبیعی؛
 - ۵.۴. مکانیکی؛
 - ۵.۵. انسانی.
۶. کاربردهای فرهنگی وسایل ارتباطی؛
۷. کاربردهای سیاسی وسایل ارتباطی؛
۸. فرهنگ اسلامی؛
۹. ارتباط اجتماعی در فرهنگ اسلامی؛
۱۰. چگونگی ترویج فرهنگ اسلامی؛
۱۱. تبلیغات سیاسی:

۱۱.۱. سابقه تاریخی؛

۱۱.۲. عوامل روانی؛

۱۱.۳. تکنیک‌ها؛

۱۱.۴. حدود.

۱۲. مکتب‌های سیاسی؛

۱۳. اسلام در مقایسه با مکاتب سیاسی؛

۱۴. افکار عمومی:

۱۴.۱. اهمیت افکار عمومی؛

۱۴.۲. شناخت افکار عمومی؛

۱۴.۳. طرز مطالعه و پژوهش در افکار عمومی؛

۱۴.۴. فرآیند پیدایش افکار عمومی؛

۱۴.۵. نقش خانواده، مذهب و فرهنگ در افکار عمومی؛

۱۴.۶. نقش وسایل ارتباط جمعی در افکار عمومی.

اصول برنامه‌ریزی درسی و تحلیل محتوا		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	مقدمات برنامه‌ریزی آموزشی و درسی	۳

هدف درس:

- آشنا کردن دانشجویان با مفاهیم، اصول، روش‌ها و مهارت‌های مختلف برنامه‌ریزی درسی و تحلیل محتوا.
- آماده کردن دانشجویان برای کمک در برنامه‌ریزی‌های درسی با توجه به تغییرات و تحولات بنیادی مورد نیاز جامعه.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. بررسی مفاهیم، اصول و تئوری‌های مختلف برنامه‌ریزی درسی؛
۳. بررسی و نقد هدف‌های آموزش و پرورش در ایران؛
۴. بررسی و نقد فلسفه آموزش پرورش در ایران؛
۵. بررسی و نقد اصول آموزش و پرورش در ایران؛
۶. آشنائی با منابع و اطلاعات مورد نیاز در برنامه‌ریزی‌های درسی؛
۷. شیوه‌ها و روش‌های ارزشیابی طرح‌های مختلف برنامه‌ریزی درسی؛
۸. آینده‌نگری در برنامه‌ریزی درسی؛
۹. آشنائی با مفاهیم، اصول و تکنیک‌های تحلیل محتوا؛
۱۰. بررسی نیازهای جامعه در رابطه با تغییر متون درسی؛
۱۱. بررسی پژوهش‌ها و مطالعات انجام شده؛
۱۲. آشنائی با هدف‌های رفتاری؛
۱۳. آشنائی با ارزشیابی‌های آموزشی؛
۱۴. معرفی الگوهای مختلف ارزشیابی آموزشی؛

۱۵. بررسی مسائل عمومی برنامه‌ریزی درسی (سمینار)؛

۱۶. نقد و بررسی چند کتاب نمونه (پروژه)؛

۱۷. اجرای برنامه‌ریزی درسی (پروژه)؛

برنامه ریزی درسی ابتدائی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی	۳ —

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با اصول و مبانی و روش های برنامه ریزی درسی ابتدائی و ایجاد مهارت در آن.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. مروری بر مبانی برنامه ریزی درسی و تحلیل محتوا؛
۳. تاریخچه آموزش ابتدائی؛
۴. فلسفه آموزش ابتدائی؛
۵. بررسی و نقد اهداف آموزش ابتدائی؛
۶. آینده نگری در آموزش ابتدائی؛
۷. بررسی نیازهای جامعه در باب تغییر متون درسی؛
۸. نقد و بررسی چند کتاب نمونه (پروژه)؛
۹. بررسی مطالعات و پژوهش های انجام شده در این زمینه؛
۱۰. مروری بر اهداف و روش های تدریس ابتدائی:
 - ۱۰.۱. فارسی؛
 - ۱۰.۲. علوم؛
 - ۱۰.۳. ریاضیات؛
 - ۱۰.۴. تعلیمات اجتماعی؛
 - ۱۰.۵. تعلیمات دینی؛
 - ۱۰.۶. هنر و کار دستی.
۱۱. بررسی مسائل عمومی آموزش ابتدائی در ایران؛

۱۲. بررسی نظرات معلمان، مسئولان و برنامه‌ریزان درسی ابتدائی (سمینار)؛

۱۳. اجرای برنامه‌ریزی درسی ابتدائی (پروژه).

سمینار در تکنولوژی آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	گذراندن درس تئوری	۳ —

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با:

- یافته‌ها و نظریه‌ها در زمینه تکنولوژی آموزشی؛
- مسائل و مشکلات کاربرد تکنولوژی آموزشی در ایران.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. بررسی سیر تکاملی تکنولوژی آموزشی در جهان و ایران؛
۳. بررسی پژوهش‌ها و نظریه‌های مختلف در زمینه تکنولوژی آموزشی؛
۴. بررسی موفقیت یا عدم موفقیت چند کشور (مشابه با ایران) در زمینه تکنولوژی آموزشی؛
۵. بررسی گذشته کاربرد تکنولوژی آموزشی در ایران و عوامل مؤثر در موفقیت یا عدم موفقیت آن؛
۶. نگاهی به آینده؛
۷. انجام پروژه‌های فردی یا گروهی.

توضیح: فهرست ارائه شده بر اساس اهداف مشخص شده برای درس است. استاد درس در صورت تمایل می‌تواند با توجه به اهداف موضوعات دیگری را اضافه کند.

برنامه ریزی درسی متوسطه		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی	۳ —

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با اصول، مبانی و روش های برنامه ریزی درسی دوره متوسطه و ایجاد مهارت در آن.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. مروری بر مبانی برنامه ریزی درسی و تحلیل محتوا
۳. تاریخچه آموزش متوسطه؛
۴. فلسفه آموزش متوسطه؛
۵. بررسی و نقد هدف های آموزش متوسطه؛
۶. آینده نگری در آموزش متوسطه؛
۷. بررسی نیازهای جامعه درباب تغییر متون درسی؛
۸. نقد و بررسی چند کتاب نمونه (پروژه)؛
۹. بررسی مطالعات و پژوهش های انجام شده درباره جنبه های مختلف آموزش متوسطه؛
۱۰. مروری بر اهداف و روش های تدریس در آموزش متوسطه:
 - ۱۰.۱. فیزیک؛
 - ۱۰.۲. شیمی؛
 - ۱۰.۳. زیست شناسی؛
 - ۱۰.۴. ریاضیات؛
 - ۱۰.۵. علوم اجتماعی؛
 - ۱۰.۶. معارف اسلامی؛
 - ۱۰.۷. ادبیات؛

۱۰۸. علوم انسانی.

۱۱. بررسی مسائل عمومی آموزش متوسطه در ایران؛

۱۲. بررسی نظرات دبیران، مسئولان و برنامه‌ریزان آموزش متوسطه (سمینار)؛

۱۳. اجرای برنامه‌ریزی درسی (پروژه).

رادیو- تلویزیون آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری و عملی ۱۷/ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی	تولید برنامه‌های تلویزیونی- تولید فیلم‌های آموزشی- تئوری‌ها و روش‌های کاربرد رسانه‌های جمعی	۳ -

هدف درس:

- آشنا کردن دانشجویان با اهمیت بهره‌برداری از برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در آموزش و آشنا کردن آنان با اصول تکنیک‌های تهیه برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی؛
- آموختن چگونگی ضبط برنامه‌های ساده رادیویی و تلویزیونی با حداقل امکانات به دانشجویان؛
- تقویت و ایجاد روح استفاده از امکانات ساده و موجود در تهیه برنامه‌ها.

سرفصل درس:

۱. نظری (۱ واحد- ۱۷ ساعت):

۱.۱. مقدمه؛

۱.۲. اهمیت برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در آموزش؛

۱.۳. بررسی پژوهش‌ها و مطالعات انجام شده در زمینه بهره‌برداری از برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در آموزش؛

۱.۴. بررسی اهمیت برنامه‌های خبری، مستند و آموزشی در رشد اجتماعی و توسعه فرهنگ اسلامی؛

۱.۵. طرز تهیه برنامه‌های رادیویی و مسائل آنها؛

۱.۶. نویسندگی برای گویندگی؛

۱.۷. انتخاب موسیقی متن؛

۱.۸. کارگردانی برنامه رادیویی؛

۱.۹. آشنائی با استودیوهای ضبط رادیویی؛

۱.۱۰. چگونگی استفاده از وسائل مقدماتی و ساده و ضبط برنامه‌های رادیویی (بدون استفاده از استودیو)؛

۱.۱۱. طرز تهیه برنامه‌های تلویزیونی و مسائل آنها؛

- ۱.۱۲. نویسندگی برای تلویزیون؛
 - ۱.۱۳. انتخاب مجری، گوینده، هنرپیشه؛
 - ۱.۱۴. اصول کارگردانی در تلویزیون؛
 - ۱.۱۵. روش‌های تحقیق در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی؛
 - ۱.۱۶. ارزشیابی برنامه‌های رادیو-تلویزیون؛
 - ۱.۱۷. آماده کردن برنامه‌های رادیویی برای ضبط (پروژه)؛
 - ۱.۱۸. آماده کردن برنامه‌های تلویزیونی برای ضبط (پروژه)؛
 - ۱.۱۹. بررسی و نقد برنامه‌های تلویزیونی (نمونه‌ای)
 - ۱.۲۰. آشنائی با استودیوهای ضبط تلویزیونی؛
 - ۱.۲۱. چگونگی استفاده از وسائل ساده در تهیه برنامه‌های تلویزیونی (بدون استفاده از استودیو)؛
 - ۱.۲۲. نورپردازی؛
 - ۱.۲۳. دکور؛
 - ۱.۲۴. کارگردان فنی؛
 - ۱.۲۵. صدا.
 ۲. عملی (۱ واحد - ۳۴ ساعت):
پروژه‌های فردی و گروهی (تولید).
-

تئوری‌ها و روش‌های کاربردهای رسانه‌های جمعی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	مبانی ارتباط انسانی - جامعه‌شناسی ارتباطی	۳ —

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با تئوری‌های مختلف رسانه‌های جمعی و بررسی شیوه کاربرد اینگونه رسانه‌ها در آموزش.

سرفصل درس:

۱. تکامل و سیر تحول ارتباط انسانی؛
۲. جامعه و نقش وسایل ارتباط جمعی؛
۳. نقش عوامل فرهنگی و اجتماعی در تکامل؛
۴. رسانه‌های جمعی؛
۵. چهارچوب اجتماعی رسانه‌های جمعی؛
۶. تئوری‌های اولیه در ارتباط جمعی و گروهی؛
۷. چگونگی بهره‌گیری از رسانه‌های جمعی در آموزش.

آموزش برنامه‌ای		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	روانشناسی تربیتی - آموزش با روش مبتنی بر سیستم‌ها	۳ —

هدف درس:

- آشنا کردن دانشجویان با ابعاد مختلف یادگیری در زمینه آموزش برنامه‌ای؛
- ماهیت و اصول آموزش برنامه‌ای و کاربرد آن در تدریس؛
- ماشین‌های مختلف آموزشی و نحوه استفاده از آنها؛
- چگونگی بهره‌گیری از تکنیک‌هایی در برنامه‌ای کردن آموزش دروس مختلف بدون بهره‌گیری از ماشین‌های آموزشی.

سرفصل درس:

۱. تعریف و فرآیند یادگیری؛
۲. اشکال مختلف یادگیری:
 - ۲.۱. ساده؛
 - ۲.۲. پیچیده؛
 - ۲.۳. خلاقیت.
۳. روش‌های انتقال یادگیری؛
۴. عوامل مؤثر در یادگیری و تدریس؛
۵. یادگیری‌های کلامی و غیر کلامی و چگونگی رشد آنها؛
۶. تئوری‌های یادگیری پیوندی یا تداعی:
 - ۶.۱. شرطی کلاسیک؛
 - ۶.۲. شرطی ابزاری.
۷. تئوری‌های یادگیری شناختی؛
۸. انگیزش رفتار و یادگیری؛
۹. ماشین‌های آموزشی؛

۱۰. فلسفه تدریس با ماشین‌های آموزشی؛
 ۱۱. کاربرد ماشین‌های آموزشی در تدریس؛
 ۱۲. مسائل و مشکلات کاربرد ماشین‌های آموزشی؛
 ۱۳. تحلیل هدف‌های آموزشی در طراحی تدریس؛
 ۱۴. تحلیل تکنیک‌های برنامه‌ای کردن آموزش؛
 ۱۵. ارزیابی کارآئی آموزش برنامه‌ای؛
 ۱۶. برنامه‌ای کردن تدریس کلاسی؛
 ۱۷. آموزش برنامه‌ای در آموزش ادبیات؛
 ۱۸. آموزش برنامه‌ای در علوم اجتماعی؛
 ۱۹. آموزش برنامه‌ای در زبان‌های خارجه؛
 ۲۰. آموزش برنامه‌ای در ریاضیات؛
 ۲۱. آموزش برنامه‌ای در آموزش بزرگسالان؛
 ۲۲. آموزش برنامه‌ای در آموزش عالی
-

اصول طراحی نظام‌های آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	مقدمات برنامه‌ریزی آموزشی و درسی - تولید مواد آموزشی	۳ -

هدف درس:

- آشنا کردن دانشجویان با اصول، روش‌ها و تکنیک‌های مختلف طراحی نظام‌های آموزشی؛
- آماده کردن دانشجویان جهت شرکت و همکاری در طراحی نظام‌های کوچک آموزشی.

سرفصل درس:

۱. مقدمه؛
۲. تعاریف، مفاهیم و اصول مقدماتی؛
۳. بررسی روش‌ها و تکنیک‌های مختلف طراحی نظام‌های آموزشی؛
۴. بررسی مطالعات و پژوهش‌های انجام شده؛
۵. عناصر مختلف در طراحی نظام‌ها:
 - ۵.۱. فلسفه؛
 - ۵.۲. اهداف؛
 - ۵.۳. ساخت؛
 - ۵.۴. ارزیابی؛
 - ۵.۵. برنامه‌های درسی و آموزشی؛
 - ۵.۶. نیروی انسانی؛
 - ۵.۷. بودجه؛
 - ۵.۸. امکانات مادی (فضا، مواد، تجهیزات).
۶. بررسی چند نظام نمونه؛

۷. ارتباط عناصر یاد شده با خط‌مشی‌های کلی مملکتی؛

۸. پروژه.

برنامه‌ریزی درسی آموزش عالی و بزرگسالان (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	ندارد	۳ —

هدف:

دانشجویان در این درس به هدف‌های زیر دست می‌یابند:

- با جایگاه و اهمیت آموزش بزرگسالان و آموزش عالی آشنا می‌شوند؛
- مفاهیم و فرآیند برنامه‌ریزی درسی بزرگسالان را می‌شناسند؛
- با مسائل و ضرورت‌های بومی (اسلامی-ایرانی) آموزش بزرگسالان آشنا می‌شوند؛
- روش بررسی موضوعات در حوزه برنامه درسی بزرگسالان را فرا می‌گیرند و به پژوهش و ارائه گزارش در این حوزه می‌پردازند.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. برنامه درسی بزرگسالان:

- برنامه درسی، برنامه‌ریزی درسی، برنامه درسی بزرگسالان در نظام آموزشی، جهت‌گیری برنامه درسی بزرگسالان.

۲. ویژگی‌های بزرگسالان و آموزش بزرگسالی:

- ویژگی‌های بزرگسالان، اهمیت و جایگاه بزرگسالان در فرهنگ اسلامی، آموزش بزرگسالان در کشورهای اسلامی، ویژگی‌های یادگیری بزرگسالان.

۳. تفاوت آموزش بزرگسالان با آموزش و پرورش عمومی:

- تفاوت‌های زیستی، تفاوت‌های روان‌شناختی، تفاوت‌های فرهنگی اجتماعی، تفاوت‌های آموزشی.

۴. الگوهای برنامه‌ریزی درسی بزرگسالان و آموزش عالی:

- معرفی اجمالی الگوها، الگوهای نتیجه‌مدار و محدودیت‌های آن، الگوهای فرآیندمدار و محدودیت‌های آن، کاربرد الگوها در آموزش عالی و آموزش بزرگسالان.

۵. نیازسنجی:

- مفهوم نیاز، رویکردهای نیازسنجی، الگوهای نیازسنجی در برنامه‌ریزی درسی بزرگسالان و آموزش عالی.

۶. تعیین هدف‌های برنامه درسی:

- اصول تعیین هدف‌های برنامه درسی بزرگسالان، دلالت‌های اسلامی و بومی در تعیین هدف‌ها، هدف‌های کلی برنامه درسی بزرگسالان، هدف‌های کلی برنامه درسی آموزش عالی.

۷. انتخاب و سازماندهی محتوا:

- مفهوم محتوا در آموزش بزرگسالان و آموزش عالی، اصول انتخاب و سازماندهی محتوا، سازماندهی خطی، سازماندهی مارپیچی، برنامه‌ریزی پودمانی.

۸. شیوه ارائه محتوا:

- ارائه کتبی، ارائه شفاهی، آموزش مجازی، شرایط بومی و شیوه‌های ارائه محتوا.

۹. روش‌های تدریس:

- روش‌های تعلیمی، روش‌های سقراطی، روش تحلیل تکالیف و وظایف زندگی، روش یادگیری تجربی، روش مرشدی، روش‌های پژوهشی محور.

۱۰. ارزشیابی پیشرفت یادگیری:

- جایگاه ارزشیابی در برنامه درسی بزرگسالان در آموزش عالی، ارزشیابی مبتنی بر واریسی میزان موفقیت فراگیرندگان، ارزشیابی تکوینی، الگوی ارزشیابی رسیدگی و مراقبت.

۱۱. تحلیل وضع آموزش بزرگسالان و آموزش عالی در ایران:

- نقد و بررسی برنامه ریزان، مسئولان و معلمان، و بررسی اسناد و مدارک تولید شده (سمینار).

الگوهای تدریس پیشنهادی:

با توجه به هدف های درس الگوهای تدریس زیر پیشنهاد می شود:

- الگوی تدریس پیش سازمان دهنده؛
- الگوی تدریس مشارکت گروهی؛
- الگوی تدریس کاوشگری و تحقیق.

روش های ارزشیابی پیشنهادی:

برای سنجش میزان تحقق هدف های درس و شناخت مسائل فرآیند یادگیری روش های زیر پیشنهاد می شود:

- آزمون های معطوف به سنجش میزان تحقق هدف های درس؛
- فعالیت های پژوهشی دانشجویان و ارائه گزارش؛
- فعالیت های کلاس درس در ارتباط با هدف ها.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- ملکی، حسن. (۱۳۸۴). *برنامه ریزی درسی بزرگسالان*. تهران: سازمان نهضت سوادآموزی.
- گروه مؤلفان. (۱۳۸۴). *مجموعه مقالات برنامه ریزی درسی با گرایش بزرگسالان*. تهران: سازمان نهضت سوادآموزی.
- جارویس، پیت. (۱۳۷۸). *آموزش بزرگسالان و آموزش مداوم*. ترجمه غلامعلی سرمد. تهران: سمت.
- عارفی، محبوبه. (۱۳۸۴). *برنامه ریزی درسی راهبردی در آموزش عالی*. تهران: جهاد دانشگاهی شهید بهشتی.

مدرس می تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۱-۲-۲- منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

منبعی معرفی نشده است.

برنامه ریزی درسی آموزش عالی وبزرگسالان

کددرس (۶۱)

تعدادواحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : مقدمات برنامه ریزی درسی و آموزشی

هدف : آشنا کردن دانشجویان با اصول مبانی و روشهای برنامه ریزی درسی دوره عالی و آموزش بزرگسالان و ایجاد مهارت در کودک .

سرفصل دروس : ۳۴ ساعت

- مقدمه

- مروری بر مبانی برنامه ریزی درسی و تحلیل محتوا

- فلسفه آموزش بزرگسالان

- تاریخچه آموزش بزرگسالان

- خصوصیات بزرگسالان

- یادگیری بزرگسالان

- مقایسه یادگیری بزرگسالان و اطفال

- نقد و بررسی روش تدریس بزرگسالان

- پویایی گروه

- روشهای مختلف مصاحبه و مشاوره بزرگسالان

- نقش آموزش عالی وبزرگسالان در پیشرفت برنامه های اجتماعی ، اقتصادی ، سیاسی ، فرهنگی

- بررسی اهداف آموزش عالی وبزرگسالان

- بررسی نیازهای جامعه در رابطه با تغییر متون درسی

- آینده نگری در آموزش عالی وبزرگسالان

- بررسی پژوهشهای مربوط به جنبه های مختلف آموزش عالی وبزرگسالان

- بررسی مسائل عمومی آموزش عالی وبزرگسالان

- بررسی نظرات معلمان ، مسئولان و برنامه ریزان آموزش عالی وبزرگسالان (سمینار)

- اجرای برنامه ریزی عالی وبزرگسالان (پروژه)

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی:	تکنولوژی آموزشی
عنوان درس:	برنامه ریزی درسی آموزش عالی و بزرگسالان

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۷۵
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۵۰
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۵۰
۶	به چه میزان در سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۵۰
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۵۰
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۵۰
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۵۰
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۷۵
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۵۰
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس یا سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۵۰
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس یا سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۵۰
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس یا سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۵۰
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۵۰
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۵۰
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۵۰
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۵۰
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۵۰
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۵۰
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۵۰
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۵۰
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

آشنائی با مراکز مواد آموزشی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری و عملی/۳۴ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی	مقدمات تکنولوژی آموزشی	۳ —

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با مراکز مواد آموزشی و شیوه اداره آنها، و نیز آماده کردن آنان برای اداره این گونه مراکز.

سرفصل درس:

۱. نظری (۲ واحد-۳۴ ساعت):

۱.۱. مقدمه

۱.۲. مرکز مواد آموزشی به عنوان یک عنصر اساسی آموزشی و یادگیری؛

۱.۳. شیوه خریداری مواد آموزشی؛

۱.۴. شیوه ثبت مواد آموزشی

۱.۵. آشنایی با مراکز تولید مواد آموزشی (تجارتی)؛

۱.۶. شیوه ارائه خدمات: درونی، برونی؛

۱.۷. شیوه تنظیم (رده بندی) مواد آموزشی؛

۱.۸. فهرست نویسی مواد آموزشی؛

۱.۹. بازدید از یک مرکز مجهز.

۲. عملی (۱ واحد-۳۴ ساعت):

پروژه (کارهای عملی از قبیل فهرست نویسی، رده بندی و ... در یک مرکز نمونه).

کارورزی‌ها و اجرای پروژه‌های گروهی		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۳ واحد-نظری / ۱۰۲ ساعت	ندارد	۳ —

هدف درس:

- اجرای عملی آموخته‌های دوره کاردانی یا کارشناسی به صورت گروهی؛
- ایجاد مهارت‌های لازم برای شروع کار حرفه‌ای؛
- تقویت حسّ تعاون و همکاری در کارهای گروهی.

سرفصل درس:

دانشجویان با نظر استاد درس به گروه‌های مختلف تقسیم می‌شوند و در زمینه خاصی متناظر با اهداف دوره و درس به کارورزی مشغول می‌شوند. بدیهی است در پایان دوره هر گروه پروژه‌ای را به عنوان حاصل کار گروهی ارائه خواهد داد.

۳-۴

سرفصل دروس انتخابی رشته علوم

تربیتی، شاخه

«تکنولوژی آموزشی»

بهداشت مدارس		
از جدول	پیش نیاز/هم نیاز	تعداد واحد/ساعت
۴ —	ندارد	۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت

هدف:

سرفصل درس:

بهداشت عمومی		
از جدول	پیش نیاز/هم نیاز	تعداد واحد/ساعت
۴ —	ندارد	۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت

هدف:

سرفصل درس:

کلیات فلسفه		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری ۳۴ ساعت	ندارد	۴ —

هدف:

آشنایی اجمالی با فلسفه اسلامی و مکتب‌های مشائی و اشراقی.

سرفصل درس:

آشنائی با فلسفه، کلام و مسائل مهمی که در آن مطرح است - فلسفه مشاء و ابن سینا - حکمت اشراقی و شیخ اشراق - اجمالی از سیر فلسفه اسلامی بعد از ابن رشد - مکتب فلسفی صدرالمتألهین - سیر فلسفه بعد از ملاصدرا.

کلیات اقتصاد		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	روش های آماری در علوم تربیتی	۴ —

هدف:

آشنایی دانشجویان با مکانیزم، عملکردها و ساخت های اقتصادی، و نیز مطالعه نظریات و تئوری های گوناگون.

سرفصل درس:

تعریف های علم اقتصاد، مسائل اساسی در جوامع اقتصادی، عرضه و تقاضا، منحنی تعدیل، بازده نزولی، درآمد ملی و محصول خالص ملی، نظریه تعیین درآمد، سرمایه گذاری، مصرف و پس انداز، ضریب افزایش، تعیین محصول خالص ملی، ادوار تجاری، جریان گردش کالا و پول، بانک و ایجاد سپرده های بانکی، سیاست های بانک مرکزی، سیاست مالی و اشتغال کامل بدون تورم، کشش های عرضه و تقاضا، محاسبه کشش های عرضه و تقاضا، تعادل در بازار، تعادل کوتاه مدت و تعادل بلندمدت، شرایط ثبات تعادل، تئوری هزینه های تطبیقی، محدودیت های تجاری و دخالت دولت و تراز پرداخت های خارجی، شناخت کلی از نظام های اقتصادی.

انسان‌شناسی در اسلام		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت	ندارد	۴ —

هدف:

سرفصل درس:

۱. بیان مفهوم انسان‌شناسی و تفاوت آن با آنتروپولوژی؛
۲. اهمیت انسان‌شناسی و ارتباط آن با معارف دینی (توحید، نبوت، معاد، اخلاق) و با علوم انسانی؛
۳. بیان ماهیت انسان و ترکیب وی از روح و بدن؛
۴. بیان مبدا مادی انسان (تراب، ماء، کین، صلصال، نطفه، علقه، مظه و جنین) و بیان استقلال نوع انسان و عدم تبدل از نوع دیگر و رابطه این مطلب با فرضیات روان‌شناسی و جامعه‌شناسی؛
۵. حقیقت روح و ابزار بودن بدن؛
۶. اصالت روح و ابزار بودن بدن؛
۷. بقای روح پس از مرگ؛
۸. روابط متقابل روح و بدن؛
۹. کرامت تکوینی نوع انسان (خلیفه خدا، امانت‌دار الهی، غایت آفرینش در جهان طبیعت)؛
۱۰. کرامت اکتسابی انسان به وسیله افعال اختیاری؛
۱۱. بیان مفاهیم اختیار، انتخاب، اراده و نسبت بین آنها؛
۱۲. اثبات اختیار از راه علم حضوری و وجدان؛
۱۳. لزوم اختیار به عنوان اصل موضوع برای اخلاق و تعلیم و تربیت و حقوق و ...؛
۱۴. رد انواع جبر که توهم شده است؛

- جبر طبیعی یا وراثت؛

- جبر اجتماعی؛

- جبر تاریخی؛

- جبر فلسفی یا ضرورت علی (علی- معلولی)؛

- جبر الهی (علم الهی - قضا و قدر الهی).

۱۵. لوازم و مقدمات اختیار: آگاهی و دانش، میل و کشش، سنجش بین سود و زیان کار، اراده و تصمیم؛

۱۶. انواع شناخت و آگاهی انسان: حضوری و حصولی، جسمی و خیالی و عقلی، بدیهی و غیر بدیهی، عادی و غیر

عادی (وحی و الهام و مکاشفات)، نظری و عملی؛

۱۷. فطرت: شناخت فطری، کشش فطری؛

۱۸. ارزش‌های اخلاقی و رابطه آنها با بینش‌ها و کشش‌ها؛

۱۹. معیار ارزش و خیر و شر اخلاقی از نظر اسلام؛

۲۰. کمال حقیقی انسان (قرب به خدا) و راه رسیدن به آن (خداپرستی).

روانشناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت (سرفصل بازنگری شده پیشنهادی)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	روانشناسی تربیتی	۴ —

هدف:

انتظار می‌رود دانشجویان با آموزش این درس به هدف‌های زیر برسند:

- با ارتباط میان روان‌شناسی و سایر علوم آشنا شوند؛
- رابطه خود و انگیزش‌های اجتماعی را با تعلیم و تربیت بشناسند؛
- روان‌شناسی اجتماعی تعامل در محیط آموزشی را درک کنند؛
- تأثیر متقابل فرهنگ و وسایل ارتباط جمعی و تعلیم و تربیت را بشناسند؛
- ماهیت نگرش و عوامل مؤثر در تغییر نگرش را بشناسند؛
- رابطه روان‌شناسی اجتماعی و تعلیم و تربیت را دریابند تا بتوانند در حل مشکلات اجتماعی از آن بهره گیرند.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آنها آشنا شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

توانایی‌ها و مهارت‌هایی که باید کسب شوند:

موردی پیشنهاد نشده است.

سرفصل درس:

۱. رابطه روان‌شناسی با سایر علوم:

روانشناسی اجتماعی چیست، توسعه و پیشرفت روانشناسی اجتماعی در ایران، جامعه‌شناسی و مقایسه آن با روانشناسی اجتماعی، تعریف مردم‌شناسی، روانشناسی و تعلیم و تربیت، روانشناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت، تاریخچه روانشناسی اجتماعی و روانشناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت، محورهای مطالعه روانشناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت ایران، روش‌های تحقیق.

۲. خود و تعلیم تربیت:

خود و خویشتن، خودپنداره، عزت نفس، خودکارآمدی، خود واقعی و خودایده‌آل، ابراز وجود، فرهنگ و خود، خویشتن در اسلام، آموزش و پرورش و خود، نقش تعلیم و تربیت در پرورش خود و خودشناسی.

۳. انگیزش‌های اجتماعی در تعلیم و تربیت:

تعریف انگیزش، انگیزش عمومی و اختصاصی برای یادگیری، طبقه‌بندی نیازها، نیاز به پیشرفت، پیشرفت تحصیلی، پیشرفت از دیدگاه اسلام، اسناد، نقش مدرسه در افزایش انگیزه پیشرفت فراگیران.

۴. روانشناسی اجتماعی تعامل در محیط آموزش:

تعریف تعامل، ماهیت تعامل، تعامل در مدرسه و محیط کلاس، ترکیب گروه‌های کلاسی، تعارض در گروه‌های آموزشی و مدرسه، تعارض بین ارزش‌های تحصیلی و اقتصادی، تعارض در ارزش‌های مدرسه و انتظارات جامعه، تعارض بین گرایش‌های شخصی و انتظارات، تعارض نقش، ارتباط مؤثر دانش‌آموزان با مدرسه و جامعه، انسجام کلاس، اختلاط، تفکیک هوشی، جامعه‌سنجی در کلاس.

۵. رهبری و تعلیم و تربیت:

تعریف رهبری، رهبری اثربخش، نظریه بزرگ‌مرد، ویژگی‌های رهبری، رویکرد تعاملی، نقش رهبری معلمان، گرایش‌های شناختی معلمان، گرایش‌های عاطفی معلمان، جو کلاس درس، رهبری و هدایت کلاس آموزشی، نقش رهبری در گروه‌های آموزشی، ویژگی‌های معلم اثربخش.

۶. وسایل ارتباط جمعی و تأثیر آن بر تعلیم و تربیت:

وسایل ارتباط جمعی، وسایل ارتباط جمعی و اجتماعی شدن، آموزش و سرگرمی رسانه‌ها، تلوزیون و مخاطبان، اینترنت، بازی‌های رایانه‌ای خشن، اعتیاد اینترنتی فراگیران، رسانه‌ها و پرخاشگری دانش‌آموزان، رسانه‌ها و الگوسازی، وسایل ارتباط جمعی و آموزش، یادگیری به کمک رسانه‌ها.

۷. تعلیم و تربیت و فرهنگ:

فرهنگ، ارزش‌های فرهنگی و آموزش و پرورش، خرده فرهنگ‌ها، تفاوت‌های فرهنگی، فرهنگ مادی و معنوی، فرهنگ و تعلیم و تربیت، محیط‌های آموزشی و تنوع فرهنگی در ایران، طراحی محیط‌های آموزشی دارای تنوع فرهنگی طرح‌واره‌ای، تفاوت‌های فرهنگی دانش‌آموزان در قیاس با یکدیگر در ایران.

۸. شناخت اجتماعی:

تعریف شناخت، شناخت اجتماعی، طرح‌واره، طبقه‌بندی ذهنی طرح‌واره‌ها و حافظه فراگیران، آمادگی، تفاوت‌های فرهنگی و طرح‌واره‌های دانش‌آموزان، پردازش ذهنی، بازیابی، قضاوت، گمانه‌زنی، همبستگی‌های واهی، سوگیری ادراک، خلق و شناخت اجتماعی، پردازش اطلاعات.

۹. نگرش و تغییر نگرش:

تعریف نگرش، ابعاد نگرش، نظریه‌های تکوین نگرش، زیست‌شناسی، رفتاری، کلاسیک، کنش‌گر، شناختی، ناهماهنگی شناختی، تعلیم و تربیت و شکل‌گیری نگرش‌ها، نقش تعلیم و تربیت اسلامی در شکل‌گیری ارزش‌ها و نگرش‌ها.

۱۰. روان‌شناسی اجتماعی و تعلیم و تربیت در حل مشکلات اجتماعی:

روان‌شناسی اجتماعی کاربردی، آموزش و پرورش کاربردی، انتقال آموزش به جامعه و محیط کار و زندگی، طرح‌های روان‌شناسی اجتماعی کاربردی در آموزش و پرورش، بهداشت و مراقبت‌های بهداشتی، ایدز، صرفه‌جویی انرژی و محیط زیست، تعلیم و تربیت و حل مشکلات اجتماعی جامعه ایران.

الگوهای تدریس پیشنهادی:

- بحث گروهی؛
- سخنرانی همراه با پرسش‌گری؛
- هدایت کار مطالعاتی انفرادی برای یافتن پاسخ به سؤالات و ابهامات طرح شده از طرف مدرّس.

روش‌های ارزشیابی پیشنهادی:

- آزمون‌های معطوف به سنجش میزان تحقق هدف‌های درس؛
-

- فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان و ارائه گزارش؛

- فعالیت‌های کلاس درس متناظر با هدف‌ها.

منابع :

۱. منابع اصلی درس:

۱-۱. منابع لاتین و عربی:

منبعی معرفی نشده است.

۲-۱. منابع فارسی:

۱-۲-۱- منابع متداول فارسی (و ترجمه شده):

- صفاری‌نیا، مجید. (۱۳۸۹). *روان‌شناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت*. تهران: پیام نور.
 - گنجی، حمزه؛ حسن‌زاده، مضان. (۱۳۸۶). *روان‌شناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت*. تهران: ساوالان.
 - کریمی، یوسف. (۱۳۸۵). *روان‌شناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت*. تهران: ویرایش.
- مدرس می‌تواند علاوه بر منابع فوق از سایر منابع نیز با تأیید گروه آموزشی استفاده کند.

۲-۲-۱- منابع فارسی با تأکید بر دیدگاه‌های ایرانی - اسلامی:

منبعی معرفی نشده است.

۲. منابع مطالعاتی:

۱-۲-۱ منابع عربی و لاتین:

- Taylor, Langdirde. D. (۲۰۰۷). *Critical Reading in Social Psychology*. Open University Press. Mc.GrowHill L.T.D.
- Meyers. D. (۲۰۰۹). *Social Psychology*. Mc.GrowHill Co. U.S.A.
- Baumeister, R.F; Bushman, B.J. (۲۰۰۸). *Social Psychology*. Thomson Wadsoth U.S.A.

۲-۲-۲ منابع فارسی:

- کانداء، زیوا. (۱۳۸۴). *شناخت اجتماعی*. ترجمه کاویانی. تهران: انتشارات علوم اعصاب شناختی.
 - کدیور، پروین. (۱۳۸۷). *روان شناسی تربیتی*. تهران: سمت.
 - کریمی، یوسف. (۱۳۸۱). *روان شناسی اجتماعی*. تهران: ارسباران.
 - کریمی، یوسف. (۱۳۸۳). *نگرش و تغییر نگرش*. تهران: ویرایش.
 - کریمی، یوسف. (۱۳۸۶). *روان شناسی تربیتی*. تهران: ارسباران.
 - کلاین برگ، اتو. (۱۳۵۶). *روان شناسی اجتماعی*. ترجمه علی محمد کاردان. تهران: اندیشه.
-

درس روانشناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیشنیاز : ۵۸

شماره درس : ۴۱

هدف درس : آشنا کردن مدیران با مفاهیم روانشناسی اجتماعی و کاربرد روش های این رشته در سازمان موسسات آموزشی به منظور شناخت رفتار اجتماعی فرد و گروه های آموزشی

سرفصل دروس

- ۱- مفهوم روانشناسی اجتماعی
- ۲- رابطه روانشناسی اجتماعی با جامعه شناسی و روانشناسی عمومی
- ۳- علل رفتار
- ۴- انواع ارتباطات (ارتباطات محیط آموزشی)
- ۵- رابطه آموزش و پرورش با فرهنگ
- ۶- تکوینی و تنبیهی نگرش ها ATTITUDE
- ۷- خصیصه های اجتماعی شخصیت
- ۸- تحلیل تبادل
- ۹- تشخیص محیط با تاکید بر محیط های آموزشی
- ۱۰- گروه سنجی با تاکید بر گروه های آموزشی
- ۱۱- وسایل ارتباط جمعی و تاثیر آن بر آموزش رسمی

برنامه مقطع کارشناسی مجموعه آموزشی تکنولوژی آموزشی

امتیاز پاسخهای ارائه شده برای هریک از سوالات پرسشنامه در خصوص سرفصل های قدیمی

نام رشته تحصیلی: تکنولوژی آموزشی
عنوان درس: روانشناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت

ردیف	عنوان پرسش	امتیاز کسب شده (درصد)
۱	به چه میزان سرفصل فعلی نیاز به بازبینی دارد؟	۹۱.۶۷
۲	به چه میزان سرفصل فعلی در ارتباط با اهداف درس می باشد؟	۵۴.۱۷
۳	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های شناختی یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۴.۱۷
۴	به چه میزان سرفصل فعلی نگرش یادگیرنده را توسعه می بخشد؟	۵۰
۵	به چه میزان سرفصل فعلی توانمندی های مهارتی یادگیرنده را تأمین می کند؟	۳۳.۳۳
۶	به چه میزان درس سرفصل فعلی به اهداف ارزشمند شناختی از جمله معنویت توجه شده است؟	۲۰.۸۳
۷	به چه میزان در سرفصل فعلی به اخلاقیات و یا اصول اخلاق حرفه ای اشاره شده است؟	۲۰.۸۳
۸	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های دینی و مذهبی توجه شده است؟	۲۰.۸۳
۹	به چه میزان در سرفصل فعلی به ارزش های ایرانی - اسلامی توجه شده است؟	۲۰.۸۳
۱۰	به چه میزان سرفصل های فعلی این درس با سرفصل های متداول و به روز جهانی هم خوانی دارد؟	۵۴.۱۷
۱۱	به چه میزان سرفصل فعلی ویژگی کاربردی در عمل (بازار کار) دارد؟	۴۵.۸۳
۱۲	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط افقی دارد؟	۵۰
۱۳	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته ارتباط عمودی دارد؟	۴۵.۸۳
۱۴	به چه میزان سرفصل های این درس با سایر دروس رشته مورد نظر هم پوشانی دارد؟	۳۷.۵
۱۵	به چه میزان سرفصل های فعلی به عملکرد مناسب یادگیرنده در آینده کمک می کند؟	۴۵.۸۳
۱۶	به چه میزان سرفصل های موجود اشتیاق یادگیری بیشتر را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۴۱.۶۷
۱۷	به چه میزان سرفصل های موجود خلاقیت و ابتکار را در یادگیرنده برمی انگیزد؟	۳۳.۳۳
۱۸	به چه میزان منابع درسی فعلی روزآمد می باشد؟	۳۷.۵
۱۹	به چه میزان منابع درسی فعلی نیاز به بازنگری دارد؟	۸۷.۵
۲۰	به چه میزان منابع درسی ارائه شده متناسب با سرفصل های ارائه شده است؟	۵۰
۲۱	به چه میزان منابع درسی ارائه شده به توانمندی شناختی یادگیرنده کمک می کند؟	۴۵.۸۳
۲۲	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای دانشجویان دوره کارشناسی مناسب است؟	۵۸.۳۳
۲۳	به چه میزان منابع درسی ارائه شده برای توسعه مهارت های عملکردی یادگیرنده مناسب است؟	۵۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دبیرخانه بازنگری سرفصل دروس و منابع علوم انسانی

روانشناسی شخصیت (نظریه‌ها و مفاهیم)		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری ۳۴/ ساعت	ندارد	۴ —

هدف:

- آشنایی با نظریه‌های مختلف روان‌شناسان در مکاتب مختلف و بررسی نظریه‌های هر یک از آنان در مورد شخصیت؛
- آشنایی با روش‌های تحقیق در شخصیت؛
- آشنایی با اختلالات شخصیت.

سرفصل درس:

۱. مفهوم و معنی شخصیت؛
۲. بحث شخصیت از منظر فلسفی؛
۳. شخصیت از دیدگاه‌های مختلف؛
۴. روش‌های تحقیق در شخصیت؛
۵. انگیزش رفتار و شخصیت و تأثیر عامل بیولوژیکی و اجتماعی در تکوین آن؛
۶. تئوری‌های مختلف شخصیت؛
۷. رشد شخصیت؛
۸. وجدان اخلاقی و تأثیر آن در شخصیت؛
۹. وسائل و مکانیسم‌های دفاعی در شخصیت؛
۱۰. اختلالات روانی، طبقه‌بندی شخصیت‌های نابهنجار بر اساس بیماری‌های روانی؛
۱۱. درمان اختلالات و بیماری‌های روانی.

مسائل آموزش و پرورش ایران		
از جدول	پیش نیاز/هم نیاز	تعداد واحد/ساعت
۴ —	ندارد	۲ واحد-نظری / ۳۴ ساعت

هدف:

سرفصل درس:

آموزش بزرگسالان		
تعداد واحد/ساعت	پیش نیاز/هم نیاز	از جدول
۲ واحد-نظری/۳۴ ساعت	ندارد	۴ —

هدف:

آشنایی دانشجویان با کلیات و قلمرو آموزش بزرگسالان.

سرفصل درس:

۱. مفهوم بزرگسالان؛
۲. مفاهیم آموزش بزرگسالان؛
۳. مفهوم آموزش بزرگسالان در ایران؛
۴. فلسفه آموزش بزرگسالان؛
۵. تاریخچه آموزش بزرگسالان در ایران؛
۶. ابعاد آموزش بزرگسالان (سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، مذهبی، شغلی)؛
۷. آموزش مداوم، آموزش تابعی، سواد آموزی.